

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 8 (305), 11 maja 2022

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Zapraszamy do Krakowa!

Zadbajmy o naszą planetę
Kraków w dobrym klimacie

Najważniejszy jest pozytywny wizerunek Krakowa
Rozmowa z Grzegorzem Soszyńskim

KONKURS **CZYTELNIK ROKU 2022**

Zacznij już dziś – zgłoś udział
i odbierz Paszport Czytelnika!
Czytaj i wypożyczaj w Bibliotece Kraków!
Zdobądź tytuł Czytelnika Roku!

Więcej informacji na
www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

PARTNERZY KONKURSU:

SCENA STU

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Spis treści

str. **6**

str. **11**

str. **13**

TURYSTYKA

- 6. Zapraszamy do Krakowa!**
Atrakcje nowego sezonu turystycznego
- 10. Najważniejszy jest pozytywny i bezpieczny wizerunek Krakowa**
Rozmowa z Grzegorzem Soszyńskim, ekspertem rynku turystycznego

EKOLOGIA

- 11. Szkoła Miejskich Ogrodników**
- 11. Staw w parku Lotników Polskich**
- 11. Otwarcie Zielonego Ogrodu przy ul. Zakrzowieckiej**
- 12. Zadbajmy o naszą planetę**
Kraków w dobrym klimacie

MIASTO

- 13. Cracovia Maraton powrócił!**
Pobiegli na królewskim dystansie
- 14. Co dalej ze Strategią Rozwoju Krakowa?**
Znamy wyniki pierwszej ewaluacji
- 15. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa**
- 15. Jakie granice obszarów zdegradowanego i rewitalizacji?**
Rozpoczęcie konsultacji społecznych już 16 maja
- 16. KRAKÓW.PL dla dzieci**

KULTURA

- 18. Kraków siedzibą przedstawicielstwa Europa Nostra**
Podpisanie listu intencyjnego o współpracy
- 19. Zapraszamy na Maj Równości!**
Nie ma wolności bez równości
- 20. Sto lat, Velo Huta!**
Sezon imprez plenerowych rozpoczęty!
- 21. Widziane z Krzysztoforów**
Felieton Ryszarda Kozika
- 22. Powrót do lat 50., czyli Nowa Huta Retro Fest**
Zapraszamy na majowy festiwal
- 23. Willa Decjusza – miejsce spotkań**
Artystycznych, naukowych, biznesowych i... rodzinnych!

EDUKACJA

- 24. Znamy kolejny projekt na szóstkę**
Po finale XIV Międzyszkolnego Festiwalu Informatycznego
- 24. Rowerowy Maj 2022 w krakowskich szkołach i przedszkolach**
Na rowerach, deskach, hulajnogach – do szkoły!

DLA SENIORÓW

- 25. Mój umysł sprawny w starości**
Felieton Anny Okońskiej-Walkowicz

RADA MIASTA KRAKOWA

- 26. Mistrzejowice piękniejsze i wygodniejsze**
Rozmowa z radnym Kazimierzem Chrzanowskim
- 27. Głosowanie ponad podziałami**
Dwa skwery zyskały patronów

HISTORIA

- 28. Dobry, ale kaustyczny pedagog**
Felieton historyczny Michała Kozioła
- 29. Kalendarium krakowskie**
- 30. Ogłoszenia**

Czas wyjść w plener!

Choć wiosna ociągała się ze swoim nadejściem, mam wrażenie, że maj przyszedł wyjątkowo szybko. Wreszcie Kraków zaczyna się zielenić – piszę te słowa 2 maja, wyglądam przez okno i tak – są kolory! Czasem wystarczą trzy dni, trochę deszczu, trochę słońca i już mamy wiosnę.

A jest nam ona niezmiernie potrzebna, bo jak to zwykle bywa w maju, rusza sezon imprez plenerowych. W tym wydaniu opowiadamy, jak w ogóle będzie wyglądał sezon turystyczny w stolicy Małopolski (tu gorąco polecam lekturę tekstu głównego na str. 6), a atrakcji będzie jeszcze więcej niż zazwyczaj! Rok mamy wyjątkowy, bo Smok Wawelski – rzeźba autorstwa Bronisława Chromego – obchodzi w tym roku 50. urodziny. Rocznica to okrągła, dlatego też trzeba ją uczcić w niecodzienny sposób.

W dzisiejszym wydaniu piszemy również o problemach związanych z turystyką. Kraków, po dwóch latach pandemii, po wybuchu wojny u naszych wschodnich sąsiadów, boryka się z utratą turystów. Jak są oni ważni dla naszego budżetu, dla rynku pracy – wiemy doskonale. Zarówno Miasto, Województwo, jak i organizacje turystyczne mają ciekawe pomysły na ich powrót, ale myślę, że my sami też możemy przyczynić się do tego, by Kraków znów wypełnił się gośćmi z kraju i z zagranicy. Zapraszamy tu naszych krewnych, znajomych – dalszych i bliższych. Mówmy, że jest bezpiecznie, że najbliższe miesiące będą wypełnione atrakcyjnymi wydarzeniami – i że naprawdę warto tu wpaść choćby na weekend. Festiwale, wianki, krakowskie noce, święto miasta, parada smoków, pochód lajkonika, urodziny smoka – to tylko część propozycji przygotowanych na nowy sezon. Zaprosimy do nas gości i sami również korzystamy z tej fascynującej oferty!

Beata
Klejbuk-Goździalska

redaktor naczelna

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3–4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3–4, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska

Sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk

Współpracownicy: Michał Koziół, Tadeusz Mordarski, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Ryszard Kozik, Aleksandra Mikolaszek, Dawid Masto

Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Jan Graczyński, Wiesław Majka

Okładka: fot. Bogusław Świerzowski

Projekt graficzny: Pro Art Studio

Korekta: Aurelia Hołubowska

Skład i tamanie: Pro Art Studio

Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o.

Nakład: 32 tys. egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania nadesłanych tekstów i wprowadzania w nich zmian. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać

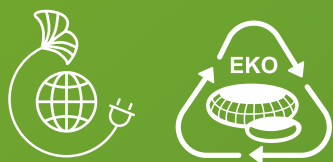
w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3–4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Dekerta 24, ul. Wielickiej 28A, ul. Sarego 4, w punktach sprzedaży biletów MPK oraz w krakowskich szpitalach, Centrum Handlowym M1, Galerii Bronowice i siedzibach jednostek miejskich.

Dwutygodnik jest dostępny również w salonikach prasowych sieci KOLPORTER: al. Pokoju 20,

ul. Powstańców 34C, ul. Nowohucka 52 (SELGROS), ul. Pawia 5 (Galeria Krakowska), ul. Ćwiklińskiej 12 (Carrefour – przejście), ul. Lubicz L2, ul. Stawowa 62 (Galeria Bronowice), ul. Pawia 5A (Dworzec PKP), al. Pokoju 33, ul. Komandosów 8, al. Bora-Komorowskiego 41 (Serenada), ul. Beskidzka 43, ul. Mackiewicza 17A, ul. Jerzmanowskiego 14/13, ul. Bałuckiego 17 / Konfederacka 1 i ul. Bojki 4.

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Kobierzyńska / Grota-Roweckiego, Królewska / al. Mickiewicza, al. Stowackiego / Prądnicka oraz pod Teatrem Bagatela i – w godzinach popołudniowych – na pętlach: Borek Fałęcki i Krowodrza Górka.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 25 maja 2022 r.

KRAKÓW W DOBRYM KLIMACIE

DATA:
16 MAJA

GODZINA:
9:00-16:00

5. WIELKA LEKCJA EKOLOGII W TAURON ARENIE KRAKÓW

ORGANIZATORZY

Urząd Miasta
Krakowa

TAURON
ARENA KRAKÓW

PARTNERZY

Zapraszamy do Krakowa!

Tadeusz Mordarski

Niepewność, obawy, ale i nadzieja poparta realnymi działaniami – to wszystko towarzyszy branży turystycznej w Krakowie przed rozpoczynającym się sezonem. Po pandemii COVID-19 i z powodu trwającej wojny w Ukrainie wiele osób utrzymujących się z turystyki jest zrezygnowanych. Jednak działania władz miasta i województwa oraz samej branży turystycznej mają sprawić, że nasz region znów będzie oblegany przez turystów, co – czego nie trzeba tłumaczyć – przetoczy się na realne korzyści dla mieszkańców.

Czekamy na kolejną Wielką Paradę Smoków! / fot. Bogusław Świerzowski

Bardzo trudno jest cokolwiek prognozować zarówno na ten, jak i na najbliższe sezony. Mieliliśmy nadzieję na powrót zagranicznych turystów w tym roku, ale bliskie sąsiedztwo Ukrainy wielu z nich zniechęciło – mówi w rozmowie z KRAKOWEM.PL Marta Kostyk, przewodnik po Krakowie. Jej koledzy z branży wspominają o przypadkach, gdy ktoś odwołał rezerwację właśnie z powodu wojny u naszych sąsiadów. – Pewna grupa Amerykanów odwołała przyjazd, bo uznała, że w Polsce jest niebezpiecznie. Otworzyli Google Maps, sprawdzili odległość między Krakowem a granicą z Ukrainą i zrezygnowali z podróży – mówi nam przewodnik. Branża spodziewa się, że w tym roku nadal będą odwiedzać nas głównie goście z Polski. – Było tak przez ostatnie dwa lata i myślę, że i w tym sezonie to Polacy nadal będą główną siłą napędową. Na pewno „zrobią” frekwencję na Wawelu czy w kościele Mariackim, ale nie zapewnią utrzymania przewodnikom i pilotom, którzy, tak jak ja, pracowali do tej pory z turystami zagranicznymi – uważa Marta Kostyk.

A przecież ruch turystyczny to nie tylko przewodnicy, ale mnóstwo innych branż, poczynając od hotelarskiej, poprzez taksówkarską czy handlową, na restauracyjnej kończąc. – Przewidywanie czegokolwiek w obecnej sytuacji politycznej i gospodarczej to wróżenie z fusów. Do tej pory mogliśmy mniej więcej oszacować, ilu turystów zjawi się w Krakowie, ale od trzech lat jest to niemożliwe. Cierpieliśmy przez pandemię, a gdy wszystko zaczęło wracać do normy, znowu mamy dramatyczne wydarzenia, tym razem tuż obok nas. To na pewno wpłynie na turystów, dla których Kraków niekoniecznie będzie pierwszym wyborem – prognozuje Justyna Siwek, menadżerka jednej z restauracji w centrum miasta.

Jesteśmy „szeroko otwarci”

Przeciwdziałanie skutkom pandemii i odbudowa ruchu turystycznego, również w kontekście toczącej się wojny w Ukrainie, to główne wyzwania, przed którymi stoją dziś Kraków i Małopolska. Władze miasta zapewniają, że nasze zaangażowanie w konflikt polega tylko i wyłącznie na pomaganiu. – Kraków jest miastem bezpiecznym i otwartym dla wszystkich gości z kraju i zza granicy – twierdzi prezydent Jacek Majchrowski. W ponownym ściągnięciu turystów ma pomóc kampania „Małopolska – cel podróży”, realizowana przez Miasto, Województwo i Małopolską Organizację Turystyczną. – Ze względu na to, że największy spadek liczby turystów spowodowany pandemią COVID-19 dotyczył turystów zagranicznych, kampania będzie ukierunkowana wyłącznie na rynki zewnętrzne – zapowiada Katarzyna Gądek, zastępca dyrektora Wydziału ds. Turystyki UMK.

W 2019 r., przed pandemią, liczba turystów zagranicznych w Krakowie wyniosła sporo ponad 3 mln. W wielu hotelach obcokrajowcy stanowili nawet 90 proc. wszystkich gości. – Nasza kampania ma przyczynić się do odbudowania rynków, które są dla nas najważniejsze. Początkowo miała być realizowana na dwóch rynkach, tj. na rynku Wysp Brytyjskich i na rynku niemieckim. Jednakże dzięki zwiększeniu środków finansowych przez Zarząd Województwa Małopolskiego udało się poszerzyć tę kampanię o kolejne rynki, tj. Stany Zjednoczone Ameryki, Austrię, Szwajcarię, Włochy oraz kraje skandynawskie. Doszliśmy do wniosku, że branża turystyczna w Krakowie potrzebuje natychmiastowej pomocy, zwłaszcza w trzecim roku kryzysu, i nasze działania kampanijne mają być tą pomocą. Już samo hasło kampanii „Wide open...” / „Unglaubliche Vielfalt...” wskazuje na otwartość, gościnność i życzliwość Polaków względem wszystkich odwiedzających Małopolskę gości. Ponadto działania kampanijne zaprezentują nas jako miejsce nowoczesne, otwarte na świat i tolerancyjne – uważa Grzegorz Biedroń, prezes Małopolskiej Organizacji Turystycznej. Kampania nie jest skierowana do Polaków, a wszystkie działania są nastawione na rynki ▶

► zagraniczne. Można ją jednak śledzić na Instagramie (@experiencekrakow) i Facebooku (facebook.com/experiencekrakow) oraz na stronie www.wideopen.travel.

W Krakowie spotkasz smoka!

Gigantyczną kampanię dla krajowych turystów przygotował z kolei magistrat. Przewodnikiem po mieście jest... smok, który spaceruje zarówno z dziećmi, jak i z dorosłymi podczas niezwykłych podróży! – Kraków to miasto smoków: od prawdziwego, latającego Smoka Wawelskiego, którego możemy zobaczyć na rycinach znajdujących się na Zamku Królewskim na Wawelu, aż po majestatycznego gada ziejącego ogniem pod Smoczą Jamą. Dlatego w 2022 r. zapraszamy turystów z całej Polski hasłem: „Kraków Cię zasmoczy!” – opowiada Monika Chylaszek, dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej UMK. Kampania składa się z kilku elementów. Jednym z nich jest spot. Jego motywem przewodnim będzie smutna owieczka, której nikt nie chce zabrać na urodziny smoka, a ona wszelkimi możliwymi sposobami stara się dotrzeć do Krakowa.

Kolejnym elementem jest m.in. współpraca z InPostem, dzięki której hasła zachęcające do odwiedzenia Krakowa pojawiają się na paczkomatach w Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu, Katowicach, Kielcach

czy Szczecinie. Do rąk osób korzystających z paczkomatów trafi też 40 tys. ulotek z drobnym upominkiem z naszego miasta. – Przygotowujemy również aplikację na urządzenia mobilne (Android/iOS) wywołującą w pięciu miejscach w Krakowie model animowanego smoka 3D, z którym będzie można zrobić sobie selfie i korzystając z hashtagów #KrakówCięzasmoczy i #KrakówExperience, umieścić w mediach społecznościowych. Uczestnicy zabawy poznają legendę o Smoku Wawelskim i ciekawostki związane z Krakowem – opowiada dyrektor Chylaszek. W ramach kampanii powstaną też smocze lody. O tym, jaki będą miały smak i nazwę, zadecydują turyści i mieszkańcy w wielkim smoczym plebiscycie zorganizowanym przez sieć Good Lood. Kampania trafi także na okolicznościowe pocztówki kolekcjonerskie i znaczki pocztowe oraz na tradycyjne nośniki reklamowe.

– Kulminacją świętowania z krakowskimi smokami będzie smocze miasteczko na Błoniach, które powstanie 14 sierpnia. Będzie to piknik w konwencji nawiązującej do źródeł powstania legendy o smoku. Cofniemy się zatem o 1200 lat i zanurzymy w świat wczesnego średniowiecza. Spotkamy się z księciem Krakiem, jego córką Wandą, jej zawistnymi braćmi, a nade wszystko

Pomnik Smoka Wawelskiego Bronisława Chromego powstał 50 lat temu / fot. Bogusław Świerżowski

Co robić w Krakowie?

Poniżej prezentujemy wybrane wydarzenia, które odbędą się w najbliższych tygodniach.

23–29 maja

Festiwal Muzyki Filmowej

4–5 czerwca

Wielka Parada Smoków

5 czerwca

Święto Miasta

Smoczy Dzień Otwarty Magistratu

11 czerwca, 18 czerwca

Krakowskie Noce – Noc Teatrów, Noc Tańca

23 czerwca

Pochód Lajkonika – harce konika zwierzynieckiego

24 czerwca – 3 lipca

31. Festiwal Kultury Żydowskiej

25 czerwca

Wianki – Święto Muzyki

25 czerwca – 30 lipca

Summer Jazz Festival Kraków

30 czerwca – 3 lipca

**Otwarcie Nowego Zamku i Nowego Skarbca Koronnego
Zamek Królewski na Wawelu**

2–3 lipca

Powitanie Smoczego Lata – plenerowe pokazy filmów „Przygody Baltazara Gąbki”, „Jak wytresować smoka”, „Ostatni smok”

7–10 lipca

Festiwal Miłosza

8–10 lipca

ULICA Festival

16 lipca

Krakowskie Noce – Noc Jazzu

17–30 lipca

Festiwal Tańców Dworskich „Cracovia Danza”

18–24 lipca

Krakowskie Miniatury Teatralne

11–15 sierpnia

Festiwal Pierogów

14 sierpnia

Urodziny Smoków – piknik plenerowy

14–15 sierpnia

Krakowskie Noce – Noc Cracovia Sacra

14–21 sierpnia

BNP Paribas Green Film Festival

sierpień

Międzynarodowe Targi Sztuki Ludowej

poznamy Smoka Wawelskiego i obejrzymy jego historię – opisuje Monika Chylaszek. Osada historyczna składać się będzie z ok. 20–30 namiotów uszytych i ustawionych zgodnie ze źródłami ikonograficznymi. Obok prezentować będziemy ławy, stoły, trójnogi, kotły, naczynia ceramiczne. Na gości smoczey osady czekać będzie cała masa atrakcji. – Na Błoniach będziemy też bić rekord Polski w liczbie osób tworzących obraz smoka zięjącego ogniem. Jak na urodziny przystało, zaprosimy na gigantyczny tort, a krakowskim smokom odśpiewamy gromkie „Sto lat” – dodaje dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej.

Krakowska turystyka się odrodzi

– Liczymy na to, że takie kampanie pomogą ożywić bardzo mały w ostatnim czasie ruch turystyczny w Krakowie – mówi restauratorka Justyna Siwek. – Jesteśmy optymistycznie nastawieni do przyszłości i wierzymy, że m.in. dzięki kampanii „Małopolska – cel podróży” zdecydowanie wzrosnie liczba odwiedzających nasz region. A niekorzystne i nieprzewidziane przez nikogo wydarzenia miną i nastanie czas, w którym krakowska turystyka zacznie odnotowywać rekordowe wzrosty liczby gości

Wyjdź poza utarte szlaki

O tym, że Kraków to nie tylko Rynek Główny i okolice, mogą przekonać się ci, którzy chcą zwiedzać nasze miasto „Poza utartym szlakiem”. Tak właśnie nazywa się akcja promująca nietypowe wycieczki, często po nieoczywistych miejscach.

A oto przykłady tras:

Trasa 1: Korona szczytów Krakowa. To wycieczka prowadząca nas na szczyty. Wśród „punktów kontrolnych” znajdziemy m.in. krakowskie kopce, wzgórze Kaim i Rajsko, góry Borkowską i Solnik, Przegorzały, Basztę Sandomierską na Wawelu czy Hejnalnicę kościoła Mariackiego.

Trasa 2: Szlakiem chrześcijańskim od Kazimierza do Salwatora. Ta piesza, licząca niespełna 5 km trasa, wiedzie od kładki Ojca Bernatka, poprzez klasztor i szpital Bonifratrów, Skałkę, Wawel, klasztor Norbertanek aż do kościoła Najświętszego Salwatora i kaplicy św. Małgorzaty i św. Judyty.

Trasa 3: Rowerem przez Podgórze – od Bonarki do Tyńca. To wycieczka po podgórskich lasach, uroczyskach i rezerwach przyrody. Zaczyna się przy ul. Kamieńskiego i wiedzie doliną Wilgi, ul. Tyniecką przez uroczysko Kostrze, Las Tyniecki aż do przystani promowej w Tyńcu. Liczy prawie 30 km.

Więcej propozycji tras można znaleźć na stronie: www.krakow.pl, w zakładce: **Odwiedź Kraków.**

odwiedzających miasto. Zwłaszcza że w tym roku siatka połączeń Kraków Airport jest prawie porównywalna z tą z rekordowego roku 2019. Ponadto Europejczycy mają odłożone znaczne środki finansowe, których nie mogli wydać w trakcie pandemii i które przeznaczają na podróże i wypoczynek,

aby powrócić do normalności. Ten pozytywny scenariusz odrodzenia krakowskiej turystyki zrealizuje się, jeżeli Europejczycy przypomną sobie i zapamiętają naszą polską gościnność i otwartość, tak jak mówi samo hasło kampanii: „Wide open...” – dodaje szef MOT Grzegorz Biedroń.

 Kraków

X. edycja ŚWIĘTO RODZINY KRAKOWSKIEJ

- **27-29.05.2022**
W INSTYTUCJACH KULTURY
SPORTU I REKREACJI
- **29.05.2022**
NIEDZIELA · GODZ. 11-19
PARK JORDANA

WIĘCEJ NA:
kkk.krakow.pl

Najważniejszy jest pozytywny i bezpieczny wizerunek Krakowa

– W krótkiej perspektywie wiele z powodu wojny za naszą granicą i napływu uchodźców tracimy. W dłuższej możemy na tym też zyskać – mówi Grzegorz Soszyński, ekspert rynku turystycznego, w rozmowie z Ryszardem Kozikiem.

Turystyczny Kraków trafił z deszczu pod rynnę?

Grzegorz Soszyński: Niestety tak. I wygląda na to, że z tej rynny leje się o wiele więcej wody.

Amerykański turysta ogląda telewizję i myśli: W Europie jest wojna. Nie jadę do Europy. A już zwłaszcza do Polski, która jest krajem frontowym.

GS: Z tej perspektywy jesteśmy w sytuacji podobnej jak Wiedeń, bo on też leży za blisko Lwowa – zarówno dla turystów amerykańskich, jak i azjatyckich. Ale problem dotyczy również Europy. Byłem ostatnio w Skandynawii i odczuwałem dyskomfort. Czuję się tak, jakby gospodarze oczekiwali, że przyjadę w kamizelce kuloodpornej. Dla nich Polska jest krajem bezpośrednio zagrożonym wojną, wrażenie to potęgują informacje o otwartości na przyjmowanie uchodźców.

Stają się one zresztą formą wymówki. Oficjalnie mówią, że nie przyjeżdżają, żeby nie przeszkadzać, a tak naprawdę obawiają się zekłnięcia z tą wyolbrzymioną falą, którą kojarzą z uchodźcami z krajów arabskich. Państwa skandynawskie przekierowują więc swoją turystykę w regiony, które uważają za bezpieczniejsze: do Włoch, Portugalii, Hiszpanii, Chorwacji.

Najgorsza jest chyba niepewność towarzysząca wojnie?

GS: Żyjemy w rzeczywistości, na którą nie mamy wpływu, a jeśli już, to niewielki. Nie wiemy, jak wojna się rozwinie, kiedy zakończy i jakie będzie miała konsekwencje geopolityczne i gospodarcze. Do tego dochodzi kolejny problem, czyli sytuacja gospodarcza w Polsce.

Co możemy w tej sytuacji robić?

GS: Starać się konsekwentnie budować pozytywny i bezpieczny wizerunek Krakowa. Cieszę się, że realizowana jest kampania „Małopolska – cel podróży”. To odpowiedź na kryzys w turystyce wywołany przez pandemię COVID-19, ale podkreśla to, co dziś jest szczególnie ważne: naszą otwartość, gościnność i poczucie bezpieczeństwa. Hasło „Wide open...” oraz gest szeroko otwartych ramion doskonale wpisują się w komunikat, z którym chcemy docierać do turystów w Europie. Dodatkowe działania w ramach tego projektu, jak choćby misje gospodarcze skierowane do przedsiębiorców, to jedne z najlepszych odpowiedzi na sytuację, w jakiej znalazła się krakowska turystyka.

Nakręcony niedawno przez krakowskiego przewodnika i aktywistę filmik zapraszający do Krakowa ma duże zasięgi w sieci – to jedna z dróg. Powinniśmy wykorzystywać tych, którzy tu są, przyjeżdżają

Grzegorz Soszyński

przedsiębiorca, ekspert rynku turystycznego oraz manager projektu „Małopolska – cel podróży”

i wyjeżdżają. Ich autentyczne, osobiste świadectwa w mediach społecznościowych mogą wiele zdziałać. Taka szeptana, przekazywana prywatnymi kanałami promocja jest bezcenna.

Tego rodzaju sygnałów musi być jak najwięcej, bo pamiętajmy, że negatywny komunikat ma o wiele większą „siłę rażenia” niż komunikat pozytywny. Jeśli więc zagraniczny korespondent nadaje z Warszawy, a w tle pojawiają się zdjęcia z płonącego Mariupola, to wielu widzów jest zagubionych, nie wie, gdzie tak naprawdę toczy się walka i gdzie jest niebezpiecznie.

A w podróżowanie turystyczne wpisane jest poczucie bezpieczeństwa. Chcemy odpocząć, nabrać siły, a nie z niepokojem wstuchiwać się od rana do wieczora w doniesienia z frontu. Nic więc dziwnego, że ludzie nie chcą spędzać urlopu w państwach czy miastach, które uważają za niebezpieczne, zagrożone.

Są jakieś pozytywne naszej sytuacji?

GS: Oczywiście. Olbrzymim kapitałem jest wizerunek Krakowa, jego marka jako rozpoznawalnego, pięknego europejskiego miasta, gościnnego dziś również dla uchodźców z Ukrainy i bezpiecznego, z bardzo dobrą infrastrukturą turystyczną i wieloma atrakcjami skierowanymi do różnych grup odbiorców (oferta jest tak szeroka, że nie trzeba wymyślać/tworzyć

kolejnych atrakcji, tylko te istniejące ładnie opakowywać i sprzedawać).

Swoją cegietkę dokłada lotnisko w Balicach, które wciąż rozszerza siatkę połączeń, walcząc o to, by nie zostało wypchnięte z obiegu.

W krótkiej perspektywie wiele z powodu wojny za naszą granicą i napływu uchodźców tracimy. W dłuższej możemy na tym też zyskać, bo opinie o Krakowie, Małopolsce, Polsce są bardzo pozytywne. Wszyscy z podziwem patrzą na pomoc, jakiej udzielamy uchodźcom z Ukrainy.

Jestem przekonany, że gdy realne niebezpieczeństwo minie, wiele osób będzie chciało tu przyjechać. Może nie po to, żeby nam podziękować, ale żeby doświadczyć tej unikatowej gościnności, a przy okazji odpocząć i zachwycić się miastem.

Szkoła **Miejskich Ogrodników**

Warzywa, zioła czy owoce w mieście to nie tylko coraz popularniejszy trend w prowadzeniu miejskich ogrodów społecznych, ale także pomysł na zielony, pachnący i jadalny balkon. W uzyskaniu takiego efektu pomogą bezpłatne zajęcia odbywające się w ramach Szkoły Miejskich Ogrodników. Na warsztaty zapraszamy wszystkich pasjonatów ogrodnictwa i nie

tylko. Przed każdymi zajęciami na fanpage'u Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie pojawi się link do zapisów – liczba miejsc jest ograniczona. Zajęcia będą odbywać się w wybrane soboty w Ogrodzie Osiedlowym przy ul. Siemaszki w godz. 9.00–12.30.

Warsztaty dostarczą ci sporej dawki wiedzy na temat miejskiego ogrodnictwa. Przyjdź, sprawdź, skorzystaj i stwórz swój zielony Kraków. Przed nami jeszcze trzy spotkania, dzięki którym dowiesz się, jak siać, sadzić i opiekować się swoimi uprawami. Więcej informacji na stronie: www.zzm.krakow.pl. (AM)

Staw w parku **Lotników Polskich**

Staw w parku Lotników Polskich jest główną atrakcją tego zielonego zakątka oraz jednym z tych miejsc w Krakowie, które po prostu trzeba odwiedzić! O jego niepowtarzalny urok musimy jednak zadbać wspólnie.

Wraz z nadejściem cieplejszych dni coraz częściej zdarza się, że staw i jego otoczenie użytkowane są w sposób nieprawidłowy. Do filtracji wody w stawie wykorzystywane są rośliny o odpowiednich właściwościach, specjalnie dobrane kruszywo absorbujące fosfor, a także system filtracji mechanicznej. Rośliny pływające oraz rośliny podwodne stanowią kluczowy element układu pozwalającego na zachowanie czystości i przejrzystości wody, dlatego też ich pielęgnacja ma szczególne znaczenie. Jak odbywa się czyszczenie stawu? Pracownicy ZSM usuwają namuły i osady dno, a także

oczyszczają strefę filtracyjną oraz płytkie strefy przybrzeżne z glonów, liści, gałązek i innych zbędnych rzeczy. Układanie na brzegu odłowionych glonów pozwala na powrót organizmów żywych do wody.

Wchodzenie do zbiornika, a tym samym zdeptywanie roślinności oraz materiału filtracyjnego jest zabronione, ponieważ skutkuje zaburzeniem procesu oczyszczania, a w konsekwencji prowadzi do degradacji zbiornika. Ponadto sprawia to, że konieczne są dodatkowe prace, a tym samym generuje wyższe koszty utrzymania zbiornika w odpowiednim stanie.

Pamiętajmy, że system filtrowania ma zapewnić czystość wody, wspólnie dbajmy więc, aby działał dobrze! Zwracamy uwagę na to, żeby nikt nie wchodził do stawu. Zabronione jest również wpuszczanie do niego zwierząt, przesypanie żwiru z obrzeży zbiornika do jego środka oraz zdeptywanie pasa roślinności wokół stawu. (SG-Z)

zdjęcia: archiwum ZSM

Otwarcie Zielonego Ogrodu **przy ul. Zakrzowieckiej**

Prace związane z budową Zielonego Ogrodu do gier sportowych i zabaw na świeżym powietrzu przy ul. Zakrzowieckiej dobiegły końca!

Powstały tam: ogrodzony plac zabaw, ogród społeczny, tor do gry w boule oraz miniskatepark! Z tej okazji już 21 maja w godz. 13.00–16.00 serdecznie zapraszamy na Piknik Sąsiedzki w nowo powstałym Zielonym Ogrodzie przy ul. Zakrzowieckiej. Na uczestników pikniku czekają liczne atrakcje: spacer, warsztaty, gry i zabawy oraz spotkanie z psem behawiorystą.

Osoby odnajdujące w sobie ogrodniczą pasję i zainteresowane współtworzeniem ogrodu społecznego przy ul. Zakrzowieckiej będą mogły również zgłosić chęć zostania miejskim ogrodnikiem. Zgłoszenia takie można wysłać również na adres: biuro@zzm.krakow.pl. (SG-Z)

Kamil Popiela

Pod koniec kwietnia odbyła się akcja „Tydzień dla Ziemi. ZadbajMY o planetę”, w ramach której uczniowie 19 krakowskich szkół otrzymali 5,5 tys. sadzonek różnokolorowych goździków, nagietków i surfinii. Akcję przeprowadzono w ramach miejskiej kampanii „Kraków w dobrym klimacie”, która trwa przez cały 2022 r.

Uczniowie 19 krakowskich szkół otrzymali sadzonki rozmaitych kwiatów / zdjęcia: Anna Wawruch, Jan Barański

Zadbajmy o naszą planetę

Akcja „Tydzień dla Ziemi. ZadbajMY o planetę” stanowiła swoiste przedłużenie Międzynarodowego Dnia Ziemi, który był bodźcem do podjęcia szeregu proekologicznych działań – od sprzątnięcia świata po uczestnictwo w wydarzeniach o charakterze edukacyjnym. Niewątpliwie było to odpowiedni czas, aby dowiedzieć się, jak wspólnie możemy zadbać o naszą planetę.

Moc klimatycznych atrakcji

23 kwietnia mieszkańców Krakowa czekała zielona moc atrakcji w al. Róż, w tym m.in. warsztaty kulinarne „Gotuję, nie marnuję – zrób 5 pierwszych kroków”, dwa spotkania warsztatowe prowadzone

przez Żywą Pracownię, które wpisywały się w zwycięski projekt ubiegłorocznego hackathonu, prezentacja sprzętu elektrycznego i elektronicznego na wystawie „Wehikuł czasu”, gra ekologiczna „Zagraj z Barbakusem”, „Woda nas kręci”, czyli koło fortuny pełne ciekawostek i przydatnej wiedzy związanej m.in. z oszczędzaniem wody, „Galeria na kropki”, tj. pracownia kreatywnych prac artystycznych, których hasło przewodnie brzmiało: „Woda to życie”, zabawa ruchowa „To się w ścieku nie mieści”, dzięki której mali krakowianie poznali problem śmieci, które nie powinny być wrzucane do toalet czy zlewów, a także inne gry, zabawy i konkursy dla dzieci, np. „Ekołudki”, „Ekogąsienice”, „Drugie życie stoika” czy zajęcia dla

najmłodszych prowadzone przez wolontariuszy Banku Żywności (m.in. animacje, gry, kolorowanki tematyczne, malowanie twarzy w kolorach ziemi).

Wspólne sprzątnięcie na Dzień Ziemi

Krakowianie wzięli również udział we wspólnym sprzątnięciu Ziemi w czterech dzielnicach: w Nowej Hucie, Podgórzu, Bieżanowie-Prokocimiu i Swoszowicach. Uczestnicy sprzątnięcia otrzymali sadzonki roślin balkonowych – petunie, surfinie, lobelie. Akcja spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców naszego miasta, którzy już dziś czekają na kolejne tego typu spotkania. – Świetna zabawa, a przy tym ogromny walor edukacyjny dla naszych dzieci. W kaloszach, z workami i w rękawiczkach wysprzątałyśmy naszą okolicę. Chętnie tu wrócimy – tak podsumował piątkowe porządkowanie pan Tomasz, który przyłączył się do akcji z trójką dzieci.

Kolejne wydarzenia przed nami

Ale to nie koniec atrakcji przygotowanych dla krakowian w ramach kampanii „Kraków w dobrym klimacie”. Kolejne ciekawe klimatyczne aktywności będą czekać na mieszkańców już 29 maja podczas Święta Rodziny Krakowskiej, w trakcie którego odbędzie się specjalny kulinarny pokaz gotowania w zgodzie z naturą. Przed nami także klimatyczny czerwcowy weekend, podczas którego będziemy świętować Dzień Ochrony Środowiska (4 czerwca) oraz Dzień Otwarty Magistratu (5 czerwca) – również z akcentami ekologicznymi. To kolejna okazja do przekazania w ręce krakowian roślin, tym razem ziół.

Bądźcie z nami w dobrym klimacie! 🌱

Maratończycy pobiegli trasą „z historią w tle” / fot. Szymon Gruchalski, archiwum ZIS

Cracovia Maraton powrócił!

Mateusz Chwajot

24 kwietnia 2022 r. odbyła się długo wyczekiwana 19. edycja Cracovia Maratonu ze startem i metą na Rynku Głównym. Bieg powrócił na ulice stolicy Małopolski po blisko trzech latach przerwy spowodowanej pandemią koronawirusa. Po sygnale danym przez prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego uczestnicy mijali linię startu przeszło 10 minut.

W 19. Cracovia Maratonie triumfowali David Kiprono Metto z Kenii, który uzyskał czas 2:14:07, i pochodząca z Ukrainy, a reprezentująca Mołdawię Lilia Fiskowicz, która królewski dystans pokonała w czasie 2:40:35. Oboje są doskonale znani w stolicy Małopolski z występów w biegach organizowanych przez Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie. Dla Metto to pierwszy triumf, dotychczas zdobył drugie miejsce w 15. edycji Cracovia Maratonu i w 5. odświeżeniu Cracovia Półmaratonu Królewskiego. Z kolei Fiskowicz – olimpijka z Rio de Janeiro, zwyciężyła już w 17. edycji krakowskiego maratonu w 2018 r., a na swoim koncie ma również wygrane w Biegu Trzech Kopców, w tym w jego ubiegłorocznej edycji. Wielki sukces odniósł najszybszy Polak – krakowianin Tomasz Janusz, który zajął drugie miejsce i okazał się lepszy od trzeciego na mecie trzykrotnego triumfatora Cracovia Maratonu Cosmasa Mutuku Kyevy z Kenii. Drugą wśród kobiet była również Polka – Anna Bodnar z Cieszyna, a trzecią lokatę wywalczyła następną z biało-czerwonych – Nicola Szafarczyk z Pawonkowa.

W biegu wystartowały 3023 osoby, z których 2953 zameldowały się na mecie. Z dystansem 42 km i 195 m na ulicach i deptakach Krakowa zmagali się zawodnicy z 34 krajów. Urokliwa trasa „z historią w tle”, klimat naszego miasta i doceniana przez biegaczy

organizacja imprezy sprawiają, że krakowski maraton jest doskonałą okazją do zwiedzania podczas biegania. Niezmiennie przyciąga największą w Polsce liczbę zagranicznych uczestników. Kraków stał się atrakcyjną destynacją nie tylko dla turystyki w klasycznym tego słowa rozumieniu, ale również dla sportowej, w tym właśnie biegowej.

W rywalizacji wózków już po raz ósmy w krakowskim maratonie triumfował trzykrotny złoty medalista paraolimpijski, były znakomity żuźlowiec Rafał Wilk. Drugi był Krzysztof Plewa, a trzeci Rafał Szumiec – paraolimpijczyk, nie tylko w kolarstwie ręcznym, ale także w narciarstwie alpejskim.

Dwa dni sportowych atrakcji

W dzień poprzedzający maraton odbyły się: Bieg Nocny na 10 km, 15. Mini Cracovia Maraton im. Piotra Gładkiego oraz 15. edycja Cracovia Maratonu na Rolkach (nazwiska zwycięzców w ramce poniżej).

Oprócz sportowej rywalizacji 23 kwietnia na Stadionie Miejskim im. Henryka Reymana i w okolicy obiektu na zawodników, krakowian i wszystkich gości czekała moc atrakcji i niespodzianek przygotowanych przez sponsorów i partnerów 19. Cracovia Maratonu oraz instytucje miejskie – targi Expo, strefy aktywności i strefa EKO. Działania wpisujące się w kampanię „Kraków w dobrym klimacie” zostały podjęte również w ramach organizacji biegu maratońskiego.

Następna, jubileuszowa – już 20. – edycja Cracovia Maratonu odbędzie się 23 kwietnia 2023 r.

Zwycięcy 15. edycji Cracovia Maratonu na Rolkach:

**Paweł Ciężki
Aleksandra Glamkowska**

Zwycięcy 15. Mini Cracovia Maratonu im. Piotra Gładkiego

**Bogdan Semenowicz
Walentyna Werecka**

Zwycięcy Biegu Nocnego na 10 km

**Bogdan Semenowicz
Natalia Semenowicz**

Co dalej ze **Strategią Rozwoju Krakowa?**

Anna Ibek

Znamy już wyniki pierwszej ewaluacji „Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030” (SRK 2030) – najważniejszego dokumentu programowego określającego kierunki rozwoju stolicy Małopolski. Ewaluacja obejmowała okres od przyjęcia „Strategii” w 2018 r. do końca 2020 r. i zakończyła się opracowaniem raportu.

W raporcie znalazła się ocena dotychczasowej realizacji SRK 2030, jej efektów i rezultatów, jak również ocena jej trafności, aktualności oraz skuteczności wdrażania. Wnioski i rekomendacje zawarte w raporcie będą jedną z podstaw do podjęcia decyzji o aktualizacji SRK 2030 i ewentualnych dalszych prac nad dokumentem.

SRK 2030. Co to znaczy?

„Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030” została przyjęta uchwałą Rady Miasta Krakowa w lutym 2018 r. Określa

cele, kierunki najważniejszych działań oraz propozycje projektów i programów do realizacji w perspektywie do 2030 r. Monitorowaniu i ocenie stopnia osiągnięcia celów strategicznych służą odpowiednio dobrane wskaźniki, których wartość prezentowana jest co roku w sprawozdaniu z realizacji „Strategii” wraz z informacją o nakładach finansowych poniesionych na poszczególne cele i związane z nimi działania.

Badanie ewaluacyjne miało dostarczyć odpowiedzi m.in. na następujące pytania:

- Czy SRK 2030 jest nadal aktualna z perspektywy bieżących uwarunkowań rozwoju, trendów społeczno-gospodarczych i wyzwań środowiskowo-klimatycznych?
 - Czy działania i projekty realizacji „Strategii” są trafne i adekwatne?
 - W jakim stopniu wdrożono „Strategię”?
 - Czy zapisy „Strategii” są spójne z treścią dokumentów wyższego rzędu z zakresu programowania rozwoju?
 - Jakie problemy i bariery występują we wdrażaniu „Strategii”?
- Ewaluacja miała także dostarczyć rekomendacji co do ewentualnych dalszych działań w zakresie realizacji SRK 2030.

Wyniki ewaluacji

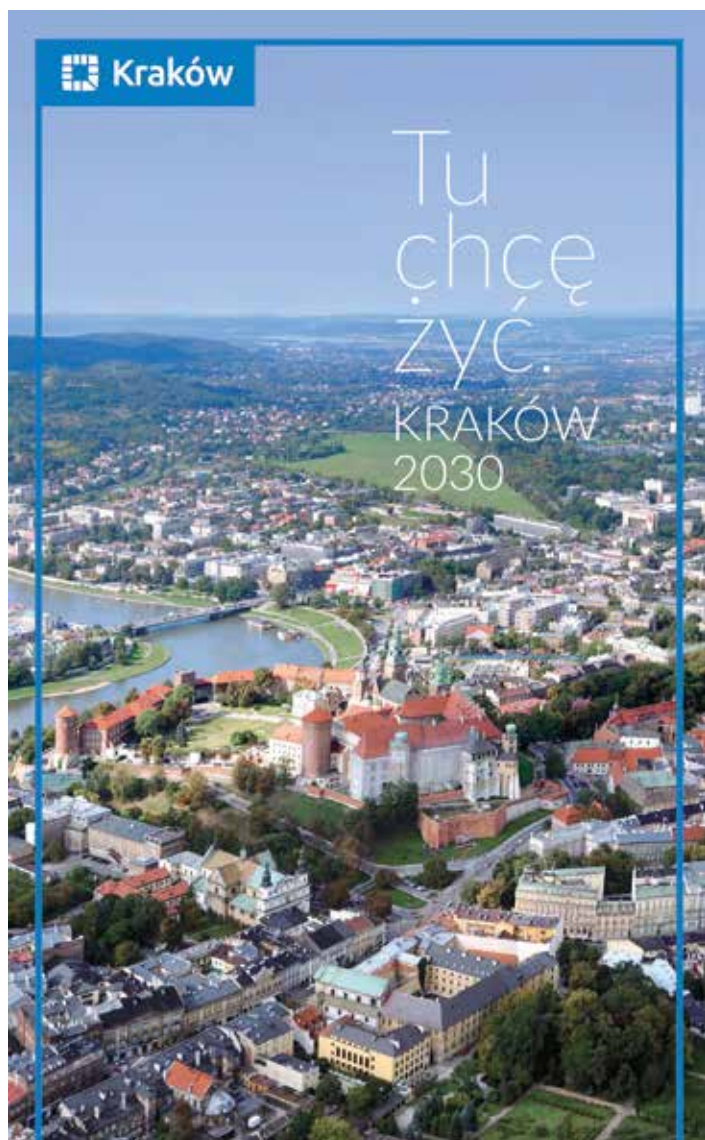
Wykonawca badania ewaluacyjnego, firma Ecorys Polska Sp. z o.o., wykorzystwała kilka metod badawczych pozwalających na zobiektywizowanie wyników, m.in. analizę danych zastanych (tzw. desk research), terenowe badania jakościowe (wywiady pogłębione, wywiady grupowe, warsztaty kreatywne i rekomendacyjne). W trwający ponad pół roku proces badawczy zaangażowane były różne grupy interesariuszy: mieszkańcy Krakowa, przedstawiciele sektorów biznesu, kultury, nauki oraz reprezentanci organizacji pozarządowych.

Autorzy raportu pozytywnie ocenili trafność i skuteczność wdrażania SRK 2030. Potwierdzili, że wiele z jej elementów zachowało aktualność, ale równocześnie sformułowali szereg wniosków i rekomendacji wskazujących na konieczność dostosowania obowiązującej „Strategii” do zmieniających się wyzwań, potrzeb i uwarunkowań oraz mających na celu zwiększenie jej potencjału realizacyjnego. Wśród kilkunastu rekomendacji zmian w SRK 2030 proponują m.in. „niewielką reorganizację struktury Strategii, aby pełniej odpowiadała ona rzeczywistym wyzwaniom społeczno-ekonomiczno-środowiskowym”. Efektem takiej zmiany byłoby m.in. podzielenie obecnego celu strategicznego IV na dwa niezależne cele – ukierunkowane z jednej strony na wyzwania klimatyczne i środowiskowe, a z drugiej na organizację przyjaznej dla wszystkich przestrzeni miasta.

Decyzja należy do Rady Miasta

Zdaniem Jerzego Muzyka, zastępcy prezydenta Krakowa ds. zrównoważonego rozwoju, raport z ewaluacji potwierdził, że „Strategia” i projektowane w niej rozwiązania, powstałe w trybie partycypacyjno-eksperymentalnym, są nadal aktualne, ale wymagają pewnego dostosowania do zmian w rzeczywistości, tak aby Kraków był jeszcze bardziej odporny na fluktuację zjawisk i trendów.

Teraz nadszedł czas na adekwatne decyzje dotyczące przyszłości SRK 2030 i jej kształtu. To, czy „Strategia” rzeczywiście zostanie zaktualizowana, zależy od decyzji Rady Miasta Krakowa. Tymczasem zachęcamy do lektury raportu końcowego z ewaluacji, dostępnego na stronie Rozwój Krakowa: strategia.krakow.pl.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

20 kwietnia

- Wręczenie promes oraz decyzji o przyznaniu świadczeń ratowniczych, a także przekazanie samochodów ratowniczo-gaśniczych, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, ul. Westerplatte

zdjęcia: archiwum UMK

22 kwietnia

- 60-lecie Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarządu Oddziału Okręgowego w Krakowie, Sala Obrad RMK
- Spotkanie z Philippe'em Cori, zastępcą dyrektora regionalnego UNICEF na Europę Środkową i Azję, oraz podpisanie memorandum o porozumieniu w sprawie wsparcia przez UNICEF działań samorządu Krakowa w zakresie opieki nad najmłodszymi uchodźcami

24 kwietnia

- Ceremonia otwarcia 19. Cracovia Maratonu, Rynek Główny

25 kwietnia

- Spotkanie z Tomaszem Młynarskim, byłym ambasadorem RP w Paryżu

26 kwietnia

- Wideokonferencja Unii Metropolii Polskich
- Posiedzenie Kapituły Nagrody „Bezpieczny Kraków”
- Otwarcie przy Kolejowym Klubie Wodnym 1929 pierwszego w Krakowie slipu do wodowania i wyciągania oraz dalby do cumowania, ul. Księcia Józefa
- Walne Zgromadzenie Członków Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa oraz wręczenie Nagrody im. Klemensa Bąkowskiego prof. Aleksandrowi Skotnickiemu, aula Archiwum Narodowego, ul. Rakowicka

28 kwietnia

- Otwarcie wystawy „Smoczy ogród. Bronisław Chromy na Wawelu”, ogrody Zamku Królewskiego na Wawelu

Jakie granice obszarów zdegradowanego i rewitalizacji?

Aleksandra Dawidowicz

Zapraszamy do udziału w konsultacjach społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Konsultacje społeczne będą prowadzone od 16 maja do 24 czerwca 2022 r.

Przygotowując się do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Krakowa, przeprowadziliśmy analizy służące opracowaniu diagnozy, która wskazała, jakie obszary miasta znajdują się w stanie kryzysowym ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych. Analizami objęliśmy całe miasto, a ich wynikiem jest propozycja wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru

rewitalizacji. W trakcie konsultacji społecznych chcemy poznać opinie interesariuszy rewitalizacji (czyli mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz wszystkich, którzy w jakiś sposób użytkują obszar rewitalizacji) na temat wyznaczonych granic obszarów. To na tych terenach będzie prowadzony proces rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Harmonogram konsultacji i szczegółowe informacje dotyczące tego procesu, formularze konsultacyjne oraz dodatkowe materiały w formie elektronicznej dostępne będą na stronie rewitalizacja.krakow.pl.

Formularze konsultacyjne w formie papierowej będzie można pobrać m.in. w siedzibie Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji UMK (ul. Bracka 10) – od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–15.00.

W procesie rewitalizacji najważniejszy jest człowiek, dlatego zapraszamy do udziału w konsultacjach i współtworzenia z nami planu rewitalizacji w Krakowie!

KRAKÓW.PL

mini

CZEŚĆ! HI! BUENOS DIAS! BONJOUR! CIAO! AHOJ!

Słyszeliście o akcji „Kraków w dobrym klimacie”? My ze Smokiem Wawelskim jesteśmy już gotowi do działania! Po pierwsze, będziemy opowiadać wszystkim dzieciom, jak ważne jest dbanie o naszą Błękitną Planetę, która przecież jest domem wszystkich ludzi, zwierząt, smoków i smokorożców. Po drugie, chcemy wraz z zaprzyjaźnionymi przedszkolakami zakładać łąki kwietne, bo nie wiem, czy wiecie, że łąka to nie tylko kolorowa przestrzeń, ale również miejsce, które ochładza powietrze, wzbogaca lokalny ekosystem, gromadzi deszczówkę! Po trzecie, zadamy o jakość powietrza w Krakowie i kupimy rowery, by przemieszczać się z miejsca na miejsca. Niby możemy latać, ale ciągle zderzamy się z gołębiami, więc chyba ograniczymy przeloty. W sprawie wody i śmieci działamy od dawna. Tę pierwszą oszczędzamy, a te drugie segregujemy. Ostatnio nawet byliśmy na warsztatach upcyklingu, czyli artystycznego przetwarzania odpadów, i wykonałem kolorowy witraż z potłuczonego szkła, który podarowałem Smocznej Cioci. Wierzę, że wraz z krakowskimi dziećmi możemy bardzo dużo dobrego i zielonego zrobić dla Krakowa i dla nas samych!

KREATYWNY KRAKÓW

Rozwiąż zieloną zagadkę i narysuj odpowiedź.

*Nie wiem, czy o tym wiecie,
ale są zwierzęta na świecie,
które są bardzo zagrożone,
a ich mieszkania niszczone.
Dotyczy to małego owada,
co często na kwiatach zasiada
i pożywia się ich nektarem,
a nas miodowym obdarza darem.
Wiecie już, o kim mowa,
czy mam rymować od nowa?*

Rozwiąż ekotest:

1. Na zakupy lepiej wziąć:
a) Inianą torbę wielokrotnego użytku,
b) jednorazową plastikową siatkę.
2. Gdzie należy wyrzucić ogryzek:
a) na ziemię,
b) do brązowego pojemnika do segregacji śmieci.
3. Smogiem nazywamy:
a) smoka zjadającego czyste powietrze,
b) zanieczyszczenie powietrza.

EKOLOGICZNY PLAC ZABAW

Dopasuj przedmioty do odpadów, z których zostały wykonane.
Połącz je ze sobą liniami.

BUTELKA

OPONA

ZESZYT

SŁOIK

KWIETNIK

PLASTIKOWE BUTELKI

POLAR

KARTKI PAPIERU

JUŻ WIEM!

W tym miejscu opowiadam Wam o tym, co ważne i ciekawe.

Choć dziś jest Dzień bez Śmiecenia, to bycie ekologicznym nie oznacza tylko segregowania śmieci. To szereg małych działań, które połączone dają naszej planecie siłę do życia. Przecież Ziemia najlepiej wie, czego potrzebuje. Zapisalem na swojej tablicy, w Smoczej Jamie, kilka ważnych porad ekologicznych i zamierzam się do nich stosować!

Każda kropla wody jest na wagę złota.

Sprzątam z głową, bowiem syntetyczne detergenty nie ulegają naturalnemu procesowi rozkładu.

Pamiętam, że jestem OFF, czyli wyłączam sprzęt RTV.

Nadaję starym rzeczom nowy look.

Plastikowi mówię NIE!

Piję wodę z kranu, bo jest zdrowa i zawiera minerały.

Ja już wiem, że dobre praktyki ekologiczne są bardzo ważne, i liczę na to, że razem mamy MOC zmiany świata na zielony.

Opracowanie: Anna Machacz
Projekt graficzny i ilustracje: Elżbieta Dias Wituła

ZACZYTANY KRAKÓW

Kocham czytać książki i polecę
Wam dziś...

Poznajcie Freda, rasowego wyżła, który z godnością mówi: „przyszedłem na świat w rodzinie noszącej dumnie nazwisko Spinone Italiano”. Bardzo lubi chwalić się swoim szlacheckim pochodzeniem, bo kto wie, czy w przyszłości nie zostanie hrabią lub baronem. Jak na prawdziwego psa myśliwskiego przystało.... nie cierpi polować, ale za to uwielbia tropić. Fred pragnie zostać bohaterem ratującym planetę i z zapałem opowiada o swych chroniących środowisko poczynaniach, które nie zawsze przypadają do gustu Basi i Jackowi, jego właścicielom. Fred prowadzi szereg proekologicznych działań, np.: wylizuje do czysta wszystkie miski swoje i mieszkających z nim kotów – dzięki temu oszczędza wodę; myje się w kałużach i deszczówce; sprząta las, przynosząc z niego na swoje podwórko mnóstwo śmieci pozostawionych przez ludzi; walczy z plastikowymi butelkami, dziurawiąc nawet te kupowane do domu i jeszcze pełne wody; świetnie odnajduje stare telewizory, lodówki i inne sprzęty pozostawione w lesie. Czyż nie jest to prawdziwy „superpies” ekologiczny?

Anna Jędrzejowska

Kosmowska B., „Fred, psi ekopatrol”,
Łódź: Wydawnictwo Literatura, 2020.

Biblioteka
Kraków

Pałac Potockich to wizytówka Krakowa – miasta europejskiej kultury, a zarazem miejsce codziennej pracy wielu środowisk / fot. archiwum KBF

Kraków siedzibą przedstawicielstwa Europa Nostra

Agata Mierzyńska

1 kwietnia 2022 r. podpisany został list intencyjny dotyczący współpracy między Gminą Miejską Kraków a międzynarodowym stowarzyszeniem Europa Nostra z siedzibą w Hadze. Jego celem jest utworzenie Europa Nostra Heritage Hub in Kraków.

Wybór stolicy Małopolski na siedzibę przedstawicielstwa organizacji w Europie Środkowej to znak uznania dla działań lokalnego samorządu, Międzynarodowego Centrum Kultury, krakowskiego środowiska akademickiego oraz różnych organizacji współpracujących na rzecz promocji i ochrony dziedzictwa kulturowego. Hub będzie również wsparciem dla Krakowa w jego dążeniu do synergii działań sektora publicznego i pozarządowego na rzecz zintegrowanego zarządzania i rozwoju dziedzictwa kulturowego.

Wsparcie dla Krakowa

Hub ma rozpocząć funkcjonowanie 1 lipca br. Jego zadaniem będzie inicjowanie i koordynowanie dyskusji eksperckich na temat różnych aspektów zarządzania i oddziaływania dziedzictwa w sektorze pozarządowym, organizowanie lekcji i wykładów dla społeczności Krakowa oraz rozwijanie sieci krakowskich organizacji obywatelskich działających w tym obszarze. Propagowanie lokalnych osiągnięć w zakresie ochrony i wykorzystania ważnych obiektów historycznych dla społeczności lokalnej oraz promocja

krakowskich praktyk i doświadczeń umacniają pozycję Krakowa na arenie międzynarodowej. Hub zapewni wsparcie w budowaniu relacji i współpracy między podmiotami zajmującymi się dziedzictwem na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i międzynarodowym. Jest to szczególnie ważne dla wzmocnienia głosu Europy Środkowej i Wschodniej w czasie, gdy uwaga świata nie jest wystarczająco zwrócona na tragedię narodu ukraińskiego. Europa Nostra była pierwszą międzynarodową organizacją, która stanowczo i jednoznacznie potępiła „brutalną inwazję armii rosyjskiej na Ukrainę, niezależny i suwerenny kraj europejski”.

Rola i ranga Krakowa

Ważna pozycja Krakowa na europejskiej mapie dziedzictwa kulturowego jest bezdyskusyjna. Utworzenie pod Wawelem regionalnego przedstawicielstwa tak silnej i skutecznej organizacji jak Europa Nostra – europejskiego głosu społeczeństwa obywatelskiego – będzie nie tylko potwierdzeniem rangi miasta, ale i szansą na zwiększenie jego oddziaływania i rozwijanie współpracy w zakresie dziedzictwa, ochrony klimatu i zrównoważonego rozwoju pomiędzy organizacjami społecznymi tej części Europy. Wzmocni to również wpływ samorządu i polskich miast oraz rolę, jaką mają do odegrania na rzecz wspólnoty europejskiej i jej współczesnych wyzwań. Szczególnie w dzisiejszej rzeczywistości politycznej współpraca międzynarodowa będzie skuteczna tylko w oparciu o zaangażowanie miast i organizacji społecznych w nich działających. Projekty z zakresu kultury

i edukacji nt. dziedzictwa są najlepszymi narzędziami służącymi zwiększeniu wiedzy i świadomości obywateli oraz zaangażowaniu ich w działania na rzecz m.in. ochrony klimatu i zdrowia. Działania takie realizowane są m.in. w pałacu Potockich, nowej przestrzeni otwartej dla ważnych rozmów o kulturze i dziedzictwie kulturowym miasta, miejscem prowadzenia dyplomacji kulturowej Krakowa, codziennych spotkań artystów, organizatorów festiwali i wydarzeń oraz mieszkańców.

Europa Nostra

Europa Nostra to europejska federacja stowarzyszeń na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Europy, założona w Paryżu w 1963 r. Skupia ponad 250 organizacji członkowskich, a także 1500 członków indywidualnych. Organizacja działa w ponad 40 państwach. Od 1991 r. jej członkiem – najstarszym w tej części Europy – jest Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Ważne projekty federacji to Nagroda Europa Nostra za rozwiązania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz Program „7 najbardziej zagrożonych” służący identyfikacji zagrożonych zabytków i obiektów w Europie oraz mobilizacji partnerów publicznych i prywatnych na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim dla zapewnienia przyszłości tym miejscom.

Organizator hubu zostanie wyłoniony w toku konkursu, który został ogłoszony przez Miasto w kwietniu 2022 r. Jego rozstrzygnięcie nastąpi w czasie spotkania Rady Europa Nostra w Krakowie, w maju tego roku.

Zapraszamy na Maj Równości!

Nina Gabryś*

Kultura jest prawdziwą przestrzenią wolności, a o wolności nie może być mowy bez równości, bez wzajemnego szacunku i zrozumienia. Sztuka uczy wrażliwości i daje głos tym, którzy tak często w historii nie byli słyszani. Sztuka pokonuje bariery i tworzy poczucie wspólnoty. Sztuka buduje w nas nadzieję na świat lepszy, wolny od okrucieństwa wojny i destrukcji konfliktu.

Z tych powodów jako Miasto Kraków zapraszamy wszystkich mieszkańców i mieszkanki do udziału w wydarzeniach odbywających się w ramach drugiej już edycji Maja Równości. Przedsięwzięcie to ma na celu budowanie wrażliwości wokół idei praw człowieka i tworzenie równościowego miejskiego programu kulturalnego.

Zaplanowane spotkania, inicjatywy, wystawy i projekcje poruszają tematykę praw człowieka, dyskryminacji, wykluczenia,

szukają sposobów przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom, inspirują do równościowych poszukiwań.

Za nami już pierwsze wydarzenia Maja Równości (m.in. wykład prof. Magdaleny Środy w Dworku Białoprądnickim i gra edukacyjna „Poznaj moją kulturę”), do 20 maja w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida można obejrzeć wystawę komiksu „Bez różnicy płci. Historia walki o prawa wyborcze kobiet”, a 13 maja zapraszamy na wernisaż wystawy „Trumna, w której śpi, jest wyścielona czerwonym materiałem z pajęczyną” w Teatrze Barakah (ul. Paulińska 28). Choć część wydarzeń skierowanych jest wyłącznie do osób dorosłych, można znaleźć także propozycje dla dzieci i młodzieży. W Muzeum Fotografii MuFo (ul. Rakowicka 22a) 19 maja odbędą się warsztaty „Równościowe portrety z przeszłości” przeznaczone dla dzieci w wieku 6–9 lat oraz młodzieży. „Podczas warsztatów wspólnie przyjrzymy się portretom ludzi z różnych miejsc i czasów i spróbujemy odczytać, kim byli naprawdę” – zapowiadają organizatorzy. Na zajęcia obowiązują zapisy online (bilety.mufo.krakow.pl).

Oczywiście to jedynie część propozycji przygotowanych w ramach Maja Równości. Pełną listę wydarzeń można znaleźć na stronie: obywatelski.krakow.pl, w zakładce: Kraków dla równości. Zapraszamy!

* pełnomocniczka prezydenta Krakowa ds. polityki równościowej

 Kraków

Zapraszamy na spotkania dotyczące potrzeb i oczekiwań Mieszkańców w Dzielnicach VIII-XIII z udziałem:

**II Zastępcy Prezydenta
ds. Zrównoważonego Rozwoju
Jerzego Muzyka**

**I Zastępcy Prezydenta
ds. Polityki Społecznej i Komunalnej
Andrzeja Kuliga**

HARMONOGRAM SPOTKAŃ:

- **Dębniki (VIII)** - 31 maja 2022 r. o godz. 17.00
w Szkole Podstawowej 25 przy ul. Komandosów 29
- **Dębniki (VIII)** - 14 czerwca 2022 r. o godz. 17.00
w Klubie Tynec przy ul. Dziewiarzy 7

Podsumowanie cyklu spotkań dla Dzielnic VIII-XIII odbędzie się:
21 czerwca 2022 r. o godz. 17.00
w Centrum Sztuki Współczesnej Solvay przy ul. Zakopiańskiej 62

Więcej informacji wraz z planowanymi terminami spotkań znaleźć można na www.obywatelski.krakow.pl

**„POROZMAWIAJMY
O KRAKOWIE...
W DZIELNICACH
VIII-XIII”**

Sto lat, **Velo Huta!**

Patrycja Psuj

W maju zaczyna się sezon imprez plenerowych, a wśród nich jest jedna wyjątkowa – rodzinny piknik rowerowy organizowany przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta z okazji pierwszych urodzin nowohuckiego szlaku rowerowego Velo Huta. Mali i duzi rowerzyści, zapiszcie datę i miejsce wydarzenia: spotykamy się 15 maja o godz. 15.00 nad Zalewem Nowohuckim!

Velo Huta to nowohucki szlak rowerowy opracowany przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta w 2021 r. z okazji 30-lecia działalności tej instytucji kultury. Trasa składa się z dwóch pętli: małej – liczącej 20 km, i dużej, która wymaga nieco lepszej formy, gdyż liczy aż 60 km. Szlak jest idealną propozycją na rodzinne i aktywne spędzenie wolnego czasu oraz odkrywanie mniej znanego oblicza Nowej Huty – prowadzi przez jej ciekawe załki, atrakcyjne przyrodniczo i historycznie miejsca, z dala od ruchliwych dróg pełnych samochodów. Na trasie można podglądać bociąnie gniazdo, zobaczyć wieżę Eiffła, jeden z krakowskich kopców, dojechać do nowohuckiej Krainy Wielkich Jezior i truskawkowego zagłębia. Dodatkowo, w niewielkiej odległości od szlaku, organizatorzy przygotowali 13 skrytek geocachingowych, czyli elementów gry terenowej dla osób z dostępem do GPS.

Świętuj z nami pierwsze urodziny!

Już niedługo – 15 maja – nad Zalewem Nowohuckim odbędzie się

uroczyste świętowanie pierwszych urodzin trasy. W związku z tym Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta zaprasza na rodzinny, rowerowy piknik, który rozpocznie niezwykła rowerowa parada wokół Zalewu z udziałem Orkiestry Na Dużym Rowerze i cyrkowców (m.in. z Klubu 303 Ośrodka Kultury) na wymyślnych rowerach. Podczas pikniku będzie można skorzystać z wielu atrakcji, m.in. posłuchać koncertu Orkiestry na Dużym Rowerze, zobaczyć pokaz trialowy w wykonaniu zawodników MKS Ochotnica, wziąć udział w konkursie (z nagrodami!) wiedzy o Velo Huta, skorzystać z porad fizjoterapeutów z FizjoHuty, bawić się w rodzinnej strefie drewnianych gier wielkoformatowych, wziąć udział w warsztatach plastycznych dla dzieci, animacjach i konkursach przygotowanych przez Klub Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta. Będzie też można przejechać się nietypowymi rowerami, zajrzeć do miasteczka rowerowego Straży Miejskiej i dowiedzieć się więcej o przepisach ruchu, a także zrelaksować się przy muzyce przygotowanej przez nowohuckiego DJ-a Wake Up i zabrać do domu nową edycję mapy szlaku.

Organizatorem wydarzenia jest Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, a jego partnerzy to: Wodociągi Miasta Krakowa, Nowa Huta Przyszłości SA, Wiatr w Szprychach, MPO Kraków. Patronat medialny nad imprezą objęły: dwutygodnik miejski KRAKÓW.PL, „Głos. Tygodnik Nowohucki”, Wolne Radio Nowa Huta oraz Kalendarz Imprez Nowohuckich.

Papierowa wersja mapy jest dostępna bezpłatnie w Dziale Imprez i Promocji (os. Centrum A 6a) oraz w 13 klubach Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta. Więcej informacji dotyczących Velo Huta oraz ślad gpx do pobrania można znaleźć na stronie Ośrodka: krakownh.pl/velohuta.

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta zaprasza na rodzinny, rowerowy piknik, który rozpocznie niezwykła rowerowa parada wokół Zalewu z udziałem Orkiestry Na Dużym Rowerze i cyrkowców (m.in. z Klubu 303 Ośrodka Kultury) na wymyślnych rowerach.

 Kraków

Velo Huta

Szlak rowerowy po Nowej Hucie
велосипедна доріжка по Новій Гуті

URODZINY

1-й день народження

15.05.2022 | 15:00

Zalew Nowohucki

 krakownh.pl/velohuta

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

OŚRODEK KULTURY
KRAKÓW-NOWA HUTA

Ryszard Kozik

z urodzenia i zamieszkania nowohucianin, były dziennikarz „Gazety Wyborczej”, pracownik Muzeum Krakowa

Widziane z Krzysztoforów

Partycypacja – trudne słowo w praktyce

Posługują się nim teraz wszystkie instytucje, bo słowo „partycypacja” stało się modne i dobrze widziane. Wszyscy więc chętnie podkreślają swoją otwartość na współpracę z innymi instytucjami, NGO’sami i mieszkańcami.

No może nie wszyscy. Z perspektywy muzealnej wygląda to na przykład tak, że wiele zależy od otwartości kuratora. Bywają bowiem tacy, którzy są tak mocno przywiązani do własnej wizji, pomysłu, że na myśl o tym, iż ktoś mógłby próbować coś do niego dopowiedzieć albo – nie daj Boże – jakiś jego element zakwestionować, dostają gęsiej skórki. Cóż, partycypacji trzeba się nauczyć, dojrzeć do niej.

Ale ja dziś nie o negatywnym podejściu chciałem napisać, a o pozytywnym, na przykładzie dwóch wystaw powstających w Muzeum Nowej Huty: „Plac Centralny. W poszukiwaniu centrum” i „Trzepaki, Reksio, Atari”.

Wernisaż pierwszej wystawy już pod koniec lipca tego roku. To będzie opowieść o tym, jak zmieniał i wciąż zmienia się plac Centralny w Nowej Hucie. I jak zmieniały się jego funkcje. Kiedyś był miejscem, do którego zjeżdżali mieszkańcy całej Nowej Huty (sam pamiętam, że to właśnie jadąc tam, mówiliśmy, że jedziemy „do Centrum”, a wybierając się na Rynek Główny jechaliśmy „do Krakowa”) – do Klubu Międzynarodowej Książki i Prasy (w skrócie KMPIK, Klub MPIK, Empik), księgarni Skarbnica, Mody Polskiej, Cepelii, Cocktail Baru i do trochę dalszych od placu Centralnego miejsc: restauracji Stylowa, sklepu Świat Dziecka czy Składnicy Harcerskiej. W tej okolicy po prostu dużo i ciekawie się działo. Organizowano kiermasze, pochody, wyścigi kolarskie...

Z czasem plac Centralny zamienił się w duże rondo, mieszkańcy raczej po nim nie spacerują, tylko biegną do tramwaju, autobusu. Czy tak musi być? To pytanie postawiliśmy sobie, ale też studentom Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, którzy w czasie podwójnego, majowego weekendu rozpoczynają warsztaty projektowe pod hasłem „Jak zwrócić plac Centralny mieszkańcom?”. Porozmawiają z twórcami wystawy, porozmawiają z mieszkańcami i zaproponują swoje rozwiązania, które znajdą się na wystawie. Jestem przekonany, że będzie to cenny punkt wyjścia do szerszej, publicznej debaty na temat przyszłości placu Centralnego.

Do bólu partycypacyjna będzie druga z wystaw, której wernisaż zaplanowano na luty 2023 roku. A właściwie już jest, bo wszystko tu jest oparte na współpracy. Na publicznej zbiórce zabawek z czasów PRL-u (odzew był fantastyczny – dziękujemy i już zapraszamy na wernisaż wszystkich darczyńców), na współpracy z Muzeum Komiksu, Muzeum Zabawek i wieloma instytucjami oraz kolekcjonerami. I na współpracy z uczniami i nauczycielami Szkoły Podstawowej nr 52 z os. Dywizjonu 303.

Cieszymy się z ciepłych reakcji na pomysł przygotowania wystawy o dzieciństwie i zabawie w PRL-u, z mnóstwa podpowiedzi z prawa i z lewa. No i cieszymy się na współpracę z dziećmi, które pod opieką nauczycielek i moderatorki samodzielnie przygotowują adresowaną do dzieci ścieżkę wystawy. Wybiorą eksponaty, które uznają za najbardziej interesujące, opiszą je i nagrają swoje opowieści. Mamy nadzieję, że sprawi im to równie dużo przyjemności, jak nam.

PS Spotkanie z drugim człowiekiem zawsze było dla mnie najważniejsze – i w pracy dziennikarskiej, i w muzealnej. Ale dziś na koniec chciałem wspomnieć o niezwykłym pożegnaniu, w którym uczestniczyłem, o pogrzebie Roberta Salisza, wicedyrektora Muzeum Inżynierii i Techniki. Nie przyjaźniłem się z nim, ale nasze drogi wielokrotnie się przecinały, począwszy od Zespołu Szkół Elektrycznych nr 1 na os. Szkolnym, którego obaj byliśmy absolwentami (on dwa lata wcześniej). Zachowałem w pamięci mitego, inteligentnego, pełnego energii człowieka, a słowa, które padły na jego pogrzebie, potwierdziły, jak wiele pozytywnych emocji pozostawił w ludzkich sercach. Na cmentarzu pojawiły się tłumy osób od wielu lat współtworzących krakowską kulturę, związanych z magistratem, KBF-em, NGO’sami. Bohaterowie drugiego planu, tacy jak Robert.

”**Cieszymy się z ciepłych reakcji na pomysł przygotowania wystawy o dzieciństwie i zabawie w PRL-u, z mnóstwa podpowiedzi z prawa i z lewa. No i cieszymy się na współpracę z dziećmi, które pod opieką nauczycielek i moderatorki samodzielnie przygotowują adresowaną do dzieci ścieżkę wystawy. Wybiorą eksponaty, które uznają za najbardziej interesujące, opiszą je i nagrają swoje opowieści. Mamy nadzieję, że sprawi im to równie dużo przyjemności, jak nam.**

Kulturalno-edukacyjny festiwal Nowa Huta Retro Fest odbędzie się w dniach 21–22 maja / fot. Jan Graczyński

Powrót do lat 50., czyli **Nowa Huta Retro Fest**

Justyna Dutka

Stare, pożółkłe już zdjęcia i opowieści naszych babć i dziadków powtarzane na rodzinnych spotkaniach przenoszą nas do przeszłości, na którą patrzymy z ciekawością i nostalgią. A gdyby tak spróbować cofnąć się w czasie i odtworzyć choć ułamek historii?

Osrodek Kultury im. C.K. Norwida zaprasza na kulturalno-edukacyjny festiwal Nowa Huta Retro Fest: lata 50. XX w., który odbędzie się 21–22 maja 2022 r. To premierowa edycja wydarzenia, dlatego motywem przewodnim będzie pierwsza dekada istnienia Nowej Huty. Projekt to jednocześnie sentymentalna podróż dla starszych krakowian oraz okazja do nauki historii poprzez zabawę i do pokazania dzieciom dawnych zwyczajów, gier i tradycji.

Piknik w sercu Nowej Huty

Festiwal rozpocznie się piknikiem w sobotę 21 maja o godz. 13.00 w parku Ratuszowym, położonym niemal w samym sercu Nowej Huty – przy al. Róż i al. Przyjaźni. Nazwa parku również ma znaczenie historyczne. Zgodnie z początkowymi planami nowo powstającego miasta w tym miejscu miał stanąć ratusz, jednak po przyłączeniu Nowej Huty do Krakowa z pomysłu zrezygnowano. To idealne miejsce na festiwalowe wydarzenie „Roz(g)rywki na trawie” – międzypokoleniowe spotkanie, które będzie okazją do rodzinnej lub sąsiedzkiej integracji, zabawy oraz... rywalizacji! Na ochotników czekać będą tradycyjne gry takie jak badminton, ringo czy kapsle, a na godz. 14.00 zaplanowano koncert orkiestry Nowa Huta Mish Mash Band.

Trendy modowe lat 50.

Na festiwalu będzie można ze współczesnej perspektywy spojrzeć na codzienne życie sprzed siedmiu dekad. Polska moda w latach 50. zdecydowanie różniła się od zachodnich trendów, które możemy zobaczyć w hollywoodzkich obrazach tamtego okresu. Mimo wielu trudności Polki również dbały o ubiór i styl – do dziś znana jest kultowa rubryka „Przekroju” prowadzona przez Barbarę Hoff, której krawieckie pomysły przyjęły się na polskich ulicach. Więcej o trendach z połowy XX w. opowiedzą Katarzyna Podstawek i Katarzyna Rutkowska z Breslauerin, które poprowadzą tematyczny webinar pt. „Retro na-strój” – 21 maja o godz. 19.00. Pozostając w tematyce modowej, drugiego dnia festiwalu organizatorzy zapraszają do „Manufaktury spódnic” (22 maja, godz. 11.00). Na warsztacie krawieckim prowadzonym przez Nataszę Winiarską z Ekomejsca w ruch pójdą nożyce

i nici, a każda z uczestniczek, niezależnie od wcześniejszego doświadczenia, wyjdzie z zajęć z idealnie skrojoną spódnicą z koła, bardzo popularną w latach 50.

Bohaterowie Nowej Huty

Mimo że Nowa Huta ma jedynie 73 lata, jej historia jest naprawdę bogata. Dla tych, którzy chcą poznać początki dzielnicy, ale nie mają ochoty zagłębiać się w zawite historyczne podręczniki, mamy rozwiązanie idealne.

Dla tych, którzy chcą poznać początki dzielnicy, ale nie mają ochoty zagłębiać się w zawite historyczne podręczniki, mamy rozwiązanie idealne. Gra miejska „Bohaterowie Nowej Huty” zgodnie z motywem przewodnim wydarzenia została osadzona w latach 50. XX w.

Gra miejska „Bohaterowie Nowej Huty” zgodnie z motywem przewodnim wydarzenia została osadzona w latach 50. XX w. Podczas rozwiązywania kolejnych zagadek na trasie gry uczestnicy spotkają wyjątkowych gości – historyczne postacie związane z Nową Hutą. Na mecie na wszystkich będą czekać nagrody.

Wszystkie wydarzenia w ramach Festiwalu są bezpłatne. Informacje na temat zapisów oraz szczegółowy program imprezy można znaleźć na stronie www.okn.edu.pl. Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

Willa Decjusza – miejsce spotkań

Sylwia Mitkowska

Tonąca w zieleni zabytkowego parku Willa Decjusza to bez wątpienia jedno z piękniejszych miejsc w Krakowie. Dzięki swojej niepowtarzalnej atmosferze tworzy idealną przestrzeń do spotkań – artystycznych, naukowych, ale także rodzinnych czy biznesowych.

Willa Decjusza, renesansowy zespół pałacowo-parkowy, to wyjątkowe miejsce o bogatej, 500-letniej tradycji. Willę, według planów włoskich architektów, wybudował w XVI w. Justus Ludwik Decjusz – królewski sekretarz i dyplomata. W XIX w. zamieszkali w niej księżstwo Marcelina z Radziwiłłów i Aleksander Romuald Czartoryscy. Księżna, utalentowana pianistka, uczennica Fryderyka Chopina, zapraszała do swojego domu poetów, pisarzy oraz muzyków, organizując tu także liczne przyjęcia. Wtedy też rezydencja została wyposażona w zabytkowe meble i kolekcję niezwykle urody kafli europejskich i orientalnych.

Dziś ma tu siedzibę instytucja kultury miasta Krakowa – Instytut Kultury Willa Decjusza, który, nawiązując do historii miejsca, prowadzi szeroko zakrojoną działalność kulturalną i edukacyjną, daje także możliwość organizacji niezapomnianych uroczystości rodzinnych, konferencji, warsztatów czy spotkań biznesowych. Renesansowo-barokowe wnętrza, które w wybranych dniach można zwiedzać, nie są – jak zazwyczaj bywa z zabytkami – tradycyjną i onieśmielającą przestrzenią muzealną, ale tętniącym życiem miejscem spotkań. W Willi Decjusza krakowianie mogą celebrować najważniejsze uroczystości rodzinne – śluby, wesela, chrzciny, komunie czy jubileusze. Nie wszyscy wiedzą, że Willa współpracuje z Urzędem Stanu Cywilnego w Krakowie. Przysięgę ślubną młoda para złożyć może w pięknych zabytkowych salach pałacu lub na tarasie rezydencji – przy wtórze ptaków i z zachwycającym widokiem na park Decjusza.

Więcej o wydarzeniach w Willi Decjusza i możliwości wynajmu zabytkowych pomieszczeń można dowiedzieć się ze strony: www.willadecjusza.pl.

W Willi Decjusza odbywają się spotkania z każdej dziedzin / Fot. archiwum Instytutu Kultury Willa Decjusza

PIOSENKI
ODNOWA.
KAMILA
KLIMCZAK

REŻYSERIA KRZYSZTOF MATERNA

Bagatela
odNowa

premiera
7 maja 2022

Znamy kolejny projekt na szóstkę

Paweł Waluś

Za nami XIV finał Międzyszkolnego Festiwalu Informatycznego „Projekt na szóstkę”. Uczniowie mieli kolejną okazję do tego, aby stworzyć niesamowite prace i zaprezentować je przed jury, grobem ekspertów oraz potencjalnych pracodawców.

Festiwal odbył się 8 kwietnia, tym razem w formie hybrydowej. Jurorzy i organizatorzy byli obecni w Krakowskim Parku Technologicznym, a podczas finału odtwarzano przygotowane przez uczestników filmy poświęcone ich projektom. Na pytania jurorów uczniowie odpowiadali, łącząc się za pomocą aplikacji Zoom.

Zwycięzcą XIV edycji został Szczepan Ścigaj z Zespołu Szkół nr 3 im. Antoniego Kocjana w Olkuszu, który zaprezentował projekt „RAS” (Retro Arcade System). Opiekunem był Marcin Stawinoga. Praca ta otrzymała również Nagrodę Publiczności. Drugie miejsce zajęli Konrad Klawikowski z I LO w Kościerzynie oraz Jakub Wróbel z IV LO w Krakowie („EASYWSL”), a na trzecim stopniu podium znalazł się Marcin Madanowicz z ZST im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie („Radio Song Requester”).

„RAS” jest kontrolerem do gier w stylu retro przeznaczonym do grania na telefonie. – W planach jest próba zminiaturyzowana projektu lub stworzenia kontrolera, który umożliwi zabawę dwóm graczom jednocześnie – opisywał już po konkursie Szczepan Ścigaj. – Uczestnicy, podobnie jak organizatorzy, doskonale poradzili sobie

z hybrydową wersją konkursu. Minusem był brak żywiotowo reagującej publiczności oraz niemożność spotkania się wszystkich uczestników w trakcie przerw i po Festiwalu – stwierdził Paweł Kucharczyk, dyrektor Zespołu Szkół Łączności w Krakowie oraz jeden z jurorów.

Patronami wydarzenia byli Wojewoda Małopolski, Prezydent Miasta Krakowa, Małopolska Kurator Oświaty oraz Rektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie. Tradycyjnie już nasz dwutygodnik KRAKÓW.PL oraz portal Magiczny Kraków objęły wydarzenie patronatem medialnym.

Rowerowy Maj 2022 w krakowskich szkołach i przedszkolach

Dariusz Niewiata

4 maja rozpoczęła się kolejna edycja kampanii Rowerowy Maj. Ogólnopolska akcja jest koordynowana przez Urząd Miasta Gdańska, który jest także jej pomysłodawcą i inicjatorem. Do kampanii promującej aktywne podróże zgłosiło się 46 miast i gmin wiejskich. Rowerowy Maj jest organizowany w Krakowie po raz piąty i potrwa do 31 maja.

Do rywalizacji w Krakowie zaprosiliśmy placówki samorządowe. Zgłosiły się 54 przedszkola oraz 55 szkół podstawowych, a także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3. Łącznie akcja jest adresowana do prawie 32 tys. uczniów i przedszkolaków! Zasady są niezmiennie od lat. Kto przyjedzie do szkoły na rowerze, hulajnodze, rolkach, wrotkach czy deskorolce, otrzymuje naklejkę, a klasa/grupa oraz szkoła otrzymuje punkt. Szkoły i przedszkola, w swoich kategoriach, rywalizują o tytuł najbardziej rowerowej placów-

ki. Rywalizacja odbywa się na poziomie indywidualnym, klasowym i międzyszkolnym. Zwycięskie klasy i grupy mogą liczyć na atrakcyjne nagrody grupowe, a najlepsi uczniowie i przedszkolaki otrzymują rowerowe upominki w postaci bidonów i zestawów oświetlenia rowerowego.

Czy pobity zostanie ubiegłoroczny wynik? Które placówki zwyciężą? Odpowiedzi na te pytania można znaleźć na stronie: www.roverowymaj.eu. Wyniki są aktualizowane każdego dnia. Zachęcamy także do zapoznania się z listą partnerów kampanii. Firmom i instytucjom, które ufundowały nagrody grupowe dla uczniów i przedszkolaków, serdecznie dziękujemy.

Kampania Rowerowy Maj jest jednym z działań projektu „STARS – Rowerem do Szkoły”. Projekt STARS jest realizowany w Krakowie od 2013 r. Jego generalnym założeniem jest promowanie dojazdów do szkoły rowerem zarówno uczniów, jak i ich rodziców oraz nauczycieli. Nabór dla samorządowych szkół podstawowych, które chcą dołączyć do projektu STARS, będzie ogłoszony w maju w Portalu Edukacyjnym Miasta Krakowa.

Anna Okońska-Walkowicz
pełnomocnik prezydenta Krakowa
ds. polityki senioralnej

Mój umysł sprawny w starości

Czy tak brzmiące marzenie każdego z nas może się urzeczywistnić? Czy znane są sposoby zmniejszania zagrożeń chorobami neurodegeneracyjnymi? Czy można powstrzymać upośledzenie pamięci w starszym wieku? Jak postępować, aby opóźnić procesy starzenia się organizmu w sferach odpowiedzialnych za procesy mentalne?

To pytania, jakie nasuwają się wielu osobom myślącym o swojej przyszłości, a coraz bardziej precyzyjnych odpowiedzi na nie udzielają nauki takie jak medycyna, psychologia, gerontologia, biochemia etc. Dzięki nim już wiadomo, że neurogeneza, czyli proces powstawania neuronów, jest możliwa także w starszym wieku, a zależy ona od trybu życia, w którym ważne miejsce zajmuje chęć dowiadywania się, ciekawość nowych rzeczy i gotowość do uczenia się.

Taką gotowość przejawiają na pewno słuchacze uniwersytetów trzeciego wieku, którzy deklarują tę postawę, świadomie wybierając uczelnie, przedmioty, zapisując się na różnorodne kursy i warsztaty.

W Krakowie działa 13 UTW, w których zajęciach uczestniczą setki słuchaczy, dążąc do pogłębiania wiedzy, ciągłego rozwoju swoich kompetencji oraz zmiany związanej z nowym doświadczeniem poznawczym, a także odczuwania satysfakcji z poznawania nowych rzeczy. Te zmiany są niebywale ożywcze, powodując opóźnianie się procesów starzenia się.

Jubileuszowa konferencja

Najstarszy w Krakowie Uniwersytet Trzeciego Wieku obchodzi w tym roku 40-lecie swego istnienia, a jednym z elementów zacnego jubileuszu będzie konferencja popularnonaukowa zorganizowana 3 czerwca (w godz. 10.30–14.00) w auli Collegium Novum przez Miasto i UTW UJ.

Uczestnikami konferencji będą koordynatorzy sieci Centrów Aktywności Seniorów, osoby zaangażowane w prowadzenie krakowskich UTW, a także przedstawiciele starszego pokolenia krakowian. Program konferencji adresowany jest szczególnie do koordynatorów miejskiej sieci CAS oraz innych osób, które aranżują miejsca uczenia się osób starszych. Konferencja ma być okazją do poszerzenia wiedzy na temat przyspieszania procesów uczenia się, warunków im sprzyjających oraz specyfiki uczenia się w starości. Ma także być sposobnością do poczucia dumy z faktu uczestniczenia w realizowaniu jednej z najpiękniejszych idei XX i XXI w., tj. uczenia się przez całe życie.

Uwzględniając niebywale walory rozwojowe uczenia się także w starości, osoby, które organizują miejsca, inicjują procesy i prawdziwie zachęcają do uczestnictwa w nich, zastępują na najwyższe uznanie. Wszak od tego, czy starsi krakowianie zechcą skusić się na przygodę z edukacją ustawiczną, zależy jakość ich życia, a w tym miejscu należy przypomnieć, że populacja seniorów w Krakowie liczy więcej niż 27 proc. mieszkańców miasta.

Skorzystaj z sieci CAS-ów!

Ideje edukacji przez całe życie służą krakowskie Centra Aktywności Seniorów, które powstały m.in. po to, aby zapoznawać z wynikami badań we wspomnianych dziedzinach nauki, promować zdrowy styl życia i nawyki, które zmniejszają zagrożenie szybkim starzeniem się, zachęcać do aktywności, w tym do uczenia się nowych rzeczy. W świetle badań to właśnie nieustanne uczenie się, obok zaangażowania w różne rzeczy, ćwiczeń fizycznych i treningu poznawczego, wywołuje pozytywne zmiany neuronalne. W CAS-ach seniorzy regularnie uczą się m.in. języków obcych, obsługi komputera i twórczego pisania. Dowiadują się o nowych odkryciach oraz poznają historię najbliższych okolic. Miasto może poszczycić się już 50 takimi miejscami, do których wszyscy starsi mieszkańcy mogą się zapisać, nie wnosząc żadnych opłat. Szczegóły dotyczące uczestnictwa w konferencji można poznać, korzystając ze strony dlaseniora.krakow.pl.

” **Najstarszy w Krakowie Uniwersytet Trzeciego Wieku obchodzi w tym roku 40-lecie swego istnienia, a jednym z elementów zacnego jubileuszu będzie konferencja popularnonaukowa zorganizowana 3 czerwca (w godz. 10.30–14.00) w auli Collegium Novum przez Miasto i UTW UJ.**

Mistrzejowice piękniejsze i wygodniejsze

– Zmieniają się Mistrzejowice – z typowej sypialni w miejsce wygodne do mieszkania – przekonuje Kazimierz Chrzanowski z klubu radnych Przyjazny Kraków w rozmowie z Ryszardem Kozikiem.

Do niedawna Mistrzejowice były typową krakowską sypialnią...

Kazimierz Chrzanowski: Rzeczywiście, Dzielnica XV jest mieszkaniowa, nie ma na jej terenie większych zakładów pracy. Dzięki zabiegom radnych z roku na rok jednak się zmienia.

Jakie są największe bolączki i potrzeby Mistrzejowic?

KCh: Przede wszystkim są problemy z wyjazdem z dzielnicy i wjazdem do niej. Jeśli chodzi o rozwój infrastruktury drogowej, niezbędny jest remont ul. Piasta Kołodzieja i ronda Piastowskiego oraz ul. Okulickiego. Te remonty są już przygotowywane. Mieszkańcy ul. Marycjusza zabiegają o przejście dla pieszych i remont ul. Mistrzejowickiej. Systematycznie remontowane są też istniejące parkingi i tworzone nowe miejsca postojowe – w ubiegłym roku na osiedlach Piastów i Złotego Wieku, w tym u zbiegu ulic Wawelskiej i ks. Jancarza. Dokończona zostanie także modernizacja ul. Wawelskiej wraz z miejscami postojowymi.

Zaawansowana jest też sprawa budowy nowego wiaduktu od ul. Piasta Kołodzieja do Batowic. Ma tam również powstać przystanek kolejowy i parking park & ride, który ma być wykorzystywany przez kolej aglomeracyjną. W 8 minut będzie można z tego przystanku dotrzeć do Dworca Głównego.

W planach są też dwie duże linie tramwajowe. Jedna z nich – z Mistrzejowic przez ul. Meissnera i rondo Polsadu do al. Jana Pawła II – jest już po konsultacjach i podpisaniu umowy z wykonawcą. Inwestycję zrealizuje prywatny inwestor, w zamian za co przez 40 lat będzie tę trasę obsługiwał i czerpał z tego zyski.

Opracowywana jest koncepcja linii tramwajowej od ul. ks. Jancarza przez Wiślicką, Stella-Sawickiego aż do ronda Dywizjonu 308. Realizacja wspomnianych projektów będzie dla mieszkańców oznaczała znaczną poprawę warunków przemieszczania się.

Dodam też, że pamiętamy również o potrzebach nowych mieszkańców dzielnicy – na osiedlu powstającym poniżej Piastów miasto wykupuje lokale pod żłobek i przedszkole. Modernizowane są także wszystkie przedszkola na terenie dzielnicy.

A jak wygląda stan infrastruktury społecznej na terenie dzielnicy?

KCh: Pod tym względem jest o wiele lepiej. I wciąż dużo się dzieje. Powstaje pływalnia przy Szkole Podstawowej nr 144 na os. Bohaterów Września. Jest projekt i są środki na budowę hali sportowej przy SP nr 89 na os. Piastów – prace ruszą w tym roku. Mamy też projekt budowy drugiej hali gimnastycznej na os. Złotego Wieku, przy SP nr 85.

Wkrótce będzie przyjmowany plan zagospodarowania przestrzennego dla Mistrzejowic Północ. Zapisano w nim pomysł zbudowania pełnowymiarowego boiska sportowego, gdyby jednak okazało się to niemożliwe, np. z powodu kłopotów ze scaleniem działek, i tak powstanie tam boisko, tylko mniejsze.

Remontowane są otwarte siłownie przy SP nr 89 i szkole na os. Oświecenia. Sukcesywnie odnawiane są też boiska szkolne

Fot. Bogusław Świerżowski

Kazimierz Chrzanowski

radny z klubu Przyjazny Kraków, pracuje w komisjach: Budżetowej, Infrastruktury, Mienia i Rozwoju Gospodarczego (przewodniczący) oraz Praworządności. Poseł na Sejm III, IV i V kadencji

i infrastruktura sportowo-rekreacyjna, na przykład na Plantach Mistrzejowickich.

Ta część Nowej Huty jest niemal równie pełna zieleni jak moja Dzielnica XVIII.

KCh: Dzielnica jest bardzo dobrze usytuowana, wkomponowana w tereny zielone. Z jednej strony mamy niedawno odremontowany park Tysiąclecia, z drugiej fort Batowice (jego remont wymaga dużych nakładów, na razie podejmowane są działania zabezpieczające go przed degradacją), są też forty przy os. Piastów (fort Mistrzejowice) i powyżej os. Złotego Wieku (fort Batowice). A środkiem dzielnicy biegą Planty Mistrzejowickie. Tak, pięknie macie w Dzielnicy XVIII, ale moim zdaniem tereny zielone w Dzielnicy XV są równomierniej rozłożone.

Dbamy o nie. W tym roku mamy 500 tys. na Planty Mistrzejowickie, które zostaną – sukcesywnie – wyremontowane w całości.

Mieszkańcy Dzielnicy XV nie powinni też chyba narzekać na ofertę kulturalną?

KCh: Mamy Kuźnię na Złotego Wieku, Bursę na Tysiąclecia, Klub Mirage na Bohaterów Września, nową Pracownię Piastów 22, klub na os. Oświecenia pracujący z trudną młodzieżą, a także cztery biblioteki – i znowu obiekty te są rozmieszczone w miarę równomiernie na terenie dzielnicy, co zapewnia łatwiejszy dostęp do ich oferty.

Wspomniał Pan o basenie na Bohaterów Września, ale przecież większy projekt.

KCh: Zgodnie przygotowany przez nowohuckich radnych z różnych klubów. Chcemy, aby w każdej nowohuckiej dzielnicy była kryta pływalnia, z której mogą korzystać dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy. Niedawno oddany został basen na os. 2. Pułku Lotniczego – tygodniowo odwiedza go podobno 10 tys. ludzi. Są baseny na os. Handlowym i w Com-Com Zone. Oddanie basenu na Bohaterów Września planowano na 2024 r., ale pan prezydent Jacek Majchrowski zadeklarował, że widzi szansę na zakończenie budowy w 2023 r. Kolejne baseny powstaną: na os. Na Stoku w Dzielnicy XVII przy SP nr 129 i na os. Złotej Jesieni przy Zespole Szkół Gastronomicznych w Dzielnicy XVI.

Kraków

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

15.
FESTIWAL
MUZYKI
FILMOWEJ
W KRAKOWIE

23 - 29 MAJA 2022

KILAR | GLASS

SCORING4POLISH
DIRECTORS:
JERZY SKOLIMOWSKI

COMPOSERS4UKRAINE

THE MUSIC OF JOHN POWELL

SŁOWIŃSKA | AUKSO | KONIECZNY

FMF4KIDS: JAK WYTRESOWAĆ SMOKA

LIVE IN CONCERT

KRAKOWSKIE BIURO FESTIWALOWE - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ORGANIZOWANY PRZEZ RMF CLASSIC SUEMPOL PARTNER STRATEGICZNY KRAKOW & REPORT KARNETY I BILETY NA: KBFBILETY.KRAKOW.PL FMF.FM

Głosowanie ponad podziałami

Paweł Waluś

W Krakowie dwóm skwerom zostaną nadane nowe nazwy. Pierwszy otrzyma imię Piotra Skrzyneckiego. Drugi będzie wspomnieniem trudnych czasów, które nastąpiły, szczególnie dla naszych wschodnich sąsiadów, i będzie nosił nazwę Wolnej Ukrainy.

Piotr Cezary Skrzynecki był reżyserem oraz scenarzystą, twórcą i kierownikiem artystycznym kabaretu „Piwnica pod Baranami”. W 1956 r. zorganizował wraz z przyjaciółmi w podziemiach Krakowskiego Domu Kultury mieszczącego się w pałacu Pod Baranami przy Rynku Głównym klub artystyczny jako miejsce spotkań studentów Akademii Sztuk Pięknych, szkoły muzycznej, historii sztuki i architektury. Klub ten szybko przemienił się w znany kabaret Piwnica pod Baranami. Obszar położony w Dzielnicy I Stare Miasto pomiędzy ulicami Poselską i Franciszkańską zostanie nazwany na jego cześć. Głosowanie dotyczące tego projektu odbyło się 13 kwietnia. Obecnych było 32 radnych i wszyscy oddali głosy za.

Tego samego dnia głosujących połączyła taka sama jedynomyślność przy nadawaniu nazwy obszarowi w Dzielnicy I Stare Miasto od ulicy Krowoderskiej do skweru Biborskiego. Miejsce to znane będzie teraz jako skwer Wolnej Ukrainy i będzie hołdem dla naszych wschodnich sąsiadów, którzy muszą zmagać się z wojną w swoim kraju. Wielu z nich szuka pomocy w naszym mieście, a ten gest z całą pewnością będzie dla nich pocieszeniem.

To oczywiście niejedyna forma wsparcia ze strony naszego miasta. Jak pokazują dane z raportu „Miejska gościnność: wielki wzrost, wyzwania i szanse”, w Krakowie obecnie mieszka ponad 177,5 tys. obywateli Ukrainy, którzy uciekli przed wojną, z czego ponad 42 tys. to dzieci. Ukraińki i Ukraińcy stanowią dziś 19 proc. mieszkańców Krakowa. Jeśli chodzi o całkowitą liczbę, to więcej uchodźców niż Kraków przyjął tylko Warszawa (266 tys.) i Wrocław (187 tys.).

Pomysłodawcą pierwszego projektu nowej nazwy był Jerzy Zięty, natomiast drugiego – Artur Buszek. Należy jednak podkreślić, że wielu radnych było zaangażowanych w obie sprawy, ponad podziałami partyjnymi. W obu przypadkach decyzje podjęte zostały jedynomyślnie, bez ani jednego głosu przeciwko.

Piotr Skrzynecki będzie patronem skweru na Plantach / Fot. Bogusław Świerżowski

Przy ul. Szewskiej 24 mieściła się w latach 1841-45, czyli jeszcze za czasów Wolnego Miasta, szkoła prowadzona przez Franciszka Mireckiego / fot. Bogusław Świerowski

Dobry, ale kaustyczny pedagog

Michał Kozioł

„Był to mąż prawego charakteru, lecz trochę kaustyczny i w mowie niepowściągliwy, czem sobie wielu narażał”. Tak Ambroży Grabowski, arcykrakowianin, nieocenione źródło wiadomości o dawnym Krakowie, wspominał Franciszka Mireckiego, kompozytora, dyrygenta, pedagoga i organizatora życia muzycznego.

Tę prawie zupełnie zapomnianą przez krakowian postać przypomniła ostatnio Barbara Anna Ostafin, wydając monografię „Z Krakowa do La Scali. Franciszek Mirecki (1791–1862)”. Zainteresowanych dorobkiem kompozytorskim tego cieszącego się kiedyś europejską sławą twórcy możemy tylko odesłać do tej bardzo rzetelnie przygotowanej i obficie ilustrowanej książki.

Duch pani Matejkowej

Inaczej ma się sprawa, jeżeli spojrzymy na Franciszka Mireckiego jako pedagoga. Warto więc choćby w skrócie przypomnieć krakowianom, jak wielką odegrał on rolę w umuzykalnieniu krakowskiej

społeczności. Nauka w kierowanej przez Mireckiego „szkole śpiewania dramatycznego” rozpoczęła się pod koniec 1838 r. Wielu jej uczniów zapisało się w dziejach Krakowa i to nie tylko z powodu sukcesów odnoszonych na polu wokalistyki. Między innymi uczęszczała do prowadzonej przez Mireckiego szkoły panna Teodora Giebułtowska, w przyszłości małżonka Jana Matejki. Wiadomo, że Teodorze Matejkowej dorobiono straszną, prawdziwie gombrowiczowską gębę. Rzekomo była istną ksantypą i w ataku powodowanej zazdrością furii miała zniszczyć namalowany przez Mistrza swój portret w ślubnej sukni. Czarna legenda pani Matejkowej przetrwała do naszych czasów. Kiedy remontowano dom Jana Matejki, wszystkie niepowodzenia, które pojawiły się w czasie prowadzenia prac, tłumaczono ingerencją ducha pani Teodory. Tymczasem autorka książki o Mireckim przywołuje zupełnie inny wizerunek pani Matejkowej.

Dowiadujemy się oto, że Teodora, dawna uczennica Mireckiego, była naprawdę wybitną śpiewaczką. Barbara Anna Ostafin na poparcie tej tezy przywołuje wydarzenie z pierwszych dni lutego 1880 r. Wtedy to w górnych salach Sukiennic, czyli dzisiejszej siedziby Muzeum Narodowego, odbywała się trzydniowa „zabawa na cele dobroczynne”. Zorganizowała ją, dla wsparcia „ubogich, dotkniętych zimnem i głodem”, krakowska arystokracja. Na czele komitetu organizacyjnego stanęła księżna Zuzanna Czartoryska. O owej zabawie pisał krakowski „Czas”, że „była jakby pomostem rzuconym między dobroczynnością krakowską a tłumami, i po tym pomoście przez trzy dni przesunęła się tłumnie, rzecz można, cała publiczność krakowska. Zapiszemy drugi pocieszający a ważny objaw. Zabawa w Sukiennicach pociągnęła ludność izraelską, która wzięła szeroki udział w tem (!) dziele dobroczynnem (!), za co Bóg zapłać”.

Lokalne sity

Głównym punktem i największą atrakcją trzydniowych uroczystości było wydarzenie, które miało miejsce ostatniego dnia, czyli w poniedziałek 3 lutego 1880 r. Przyciągnęto ono do Sukiennic bardzo liczne grono krakowian. Było to zupełnie zrozumiałe, zważywszy, że tego dnia odbyło się prawykonanie kantaty specjalnie na tę okazję napisanej przez samego Charlesa Gounoda. Dzieło to zamówiła u twórcy „Fausta” wspomniana już księżna Zuzanna Czartoryska z domu de Riquet, pochodząca z Belgii, synowa Marceliny, uczennicy Chopina, pani na Woli Justowskiej, równie wielkiej pianistki, jak filantropki oraz patriotki.

„Czas” donosił, iż prosząc „Gounod’a o kantatę, zapowiedziała mu z góry księżna Zuzanna Czartoryska, że znajduje się w Krakowie głos kontraltowy, jakiego rzadko nawet i we Włoszech usłyszeć [można] tudzież wiolonczelista wcale niezwykłego talentu; prosiła go przeto, żeby kompozycję swoją do lokalnych sił zastosował”. Tymi „lokalnymi siłami” byli hrabia Zygmunt Cieszkowski, wybitny wiolonczelista, oraz właśnie pani Teodora, dawna uczennica Franciszka Mireckiego.

Odwołany koncert

W relacji, która ukazała się na łamach „Czasu”, czytamy, że hr. Cieszkowski otwierając kantatę solo na wiolonczeli „oddał z wcale głębokim (!) uczuciem”. Natomiast jeżeli chodzi o partię wokalną recenzent nie skąpił pochwał. Pisał, że „głos pani Matejkowej w sposób nie do uwierzenia prawie śpiew sławnej Alboni przypominający. Tak jest, Alboni. Nie śmielibyśmy sami tego nazwiska przypominać, gdyby nas w tem wrażeniu nie potwierdziło było jak najsilniejsze zdanie najwytrawniejszych w tej mierze znawców”. Porównanie z Mariettą Alboni, włoską śpiewaczką o światowej sławie, jak widać nie było zupełnie bezzasadne. Śpiew pani Teodory musiał rzeczywiście podobać się krakowskiej publiczności, skoro ta „nieustannymi oklaskami wymogła powtórzenie kantaty”. Zapowiedziano więc, że koncert odbędzie się już następnego dnia. Przybycie zapowiedziało, bawiący wówczas w Krakowie wraz z małżonką arcyksiężę Fryderyk, księżę biskup Albin Dunajewski oraz „wszystko co Kraków posiada najświetniejszego rodem lub dostojnością”. Ku rozczarowaniu publiczności koncert się jednak nie odbył, gdyż – jak donosił „Czas” – pani Matejkowa zastąpiła.

Wiadomo, że Teodorze Matejkowej dorobiono straszną, prawdziwie gombrowiczowską gębę. Rzekomo była istną ksantypą i w ataku powodowanej zazdrością furii miała zniszczyć namalowany przez Mistrza swój portret w ślubnej sukni.

Pamiętajmy, że był to początek lutego, a zimowa aura nie zawsze sprzyja strunom głosowym śpiewaczek i śpiewaków.

Wdzięczność ucznia

Uczennicą Franciszka Mireckiego była także wielka aktorka Helena Modrzejewska. Uznał on jej głos za „dobry i zastępujący na kształcenie”, w związku z czym zaproponował bezpłatne lekcje. Nie trwały one długo, bo tylko trzy miesiące. Jak czytamy w książce Barbary Ostafin, wielka aktorka zapamiętała swojego mistrza, jako „cieszącego się sławą doskonałego pedagoga, który musiał przerażać skromne aktoreczki na primadonny w wielkim stylu”.

Warto przypomnieć, że jednym z uczniów Mireckiego był także Józef Friedlein, zastępca prezydenta Krakowa w latach 1893–1904. Jak pisze Barbara Anna Ostafin, przyszły ojciec miasta „należał do tej grupy uczniów Franciszka Mireckiego, którzy nie wiązali swojej przyszłości zawodowej z muzyką”. Jednak jeśli wierzyć legendzie, to właśnie dzięki muzycznym zainteresowaniom poznał swoją przyszłą żonę, Marię Majer, córkę prezesa

sądu, także zresztą uczennicę w szkole kierowanej przez Franciszka Mireckiego.

Ambroży Grabowski użył w stosunku do wybitnego pedagoga słowa „kaustyczny”, a więc żrący, tak jak soda kaustyczna, stosowana kiedyś do prania. Nie wszyscy chyba podzielali tę opinię. Jako dowód warto przytoczyć fragment listu, który w 1858 r. wysłał do Franciszka Mireckiego przebywający wówczas w Dreźnie sławny skrzypek Karol Lipiński. Były to słowa: „bądź Pan pewny, że w sercach Pana uczniów niezatartą pamiątkę po sobie zostawisz”.

Kalendarium **krakowskie**

11 maja 1989

„Dziennik Polski” donosi: „Wiceprezydent Wiesław Woda stwierdził, że Kraków oczekuje większego zrozumienia potrzeb aglomeracji u władz centralnych zwłaszcza wspierających mleczarstwo, przetwórstwo rolno-spożywcze, melioracje i zaopatrzenie w pasze”.

12 maja 1981

„Dziennik Polski” informuje: „Duże braki towarów istnieją także w Centrali Rybnej; nie ma ryb solonych i wędzonych oraz konserw”.

13 maja 1891

przychodzi na świat Zofia Stryjeńska, sławna krakowska malarka.

14 maja 1892

„Nowa Reforma” powiadamia: „Majówka Stowarzyszenia rękodzielników krakowskich »Zgoda« odbędzie się w niedzielę dnia 15 bm. na Bielanych”.

15 maja 1894

„Naprzód” donosi: „Towarzysze Łukasz Kuła i Klemens Nowak z Podgórze kupili sobie dodatek do »N. Reformy« opisujący zgromadzenie robotnicze i w restauracji u Józefa (przy moście) chcieli

go spokojnie przeczytać. Na to jakiś firer policyjny, nie będący na służbie (bez numeru) aresztował ich i odstawił do policyjki na Podgórze (!)”.

16 maja 1913

„Głos Narodu” informuje: „Przybyła miastu nowa, elegancka kawiarnia letnia, mieszcząca się w pawilonie przyplantacyjnym obok teatru miejskiego. Właściciel jej, znany krakowski przemysłowiec, Franciszek Sauer, odnowił gruntownie podniszczony już pawilon i uzupełnił go pięknym, na stylowych kolumnach wspartym portykiem”.

17 maja 1953

„Dziennik Polski” ogłasza: „Otwarto z dniem dzisiejszym Ogród Zoologiczny w Lasku Wolskim dla publiczności. Tylko dyrekcja prosi zwiedzających: nie karmcie zwierząt i nie drażnijcie ich”.

18 maja 1883

„Nowa Reforma” donosi: „Pierwsza fabryka krochmalu ma powstać staraniem p. Schlesingera. Miała ona pierwotnie przeznaczone dla siebie miejsce na Zwierzyńcu, gdy atoli mieszkańcy tamtejsi zaprotestowali przeciw temu, prawdopodobnie stanie nad brzegiem Wisły”.

Świadcysz usługi noclegowe dla turystów?*

- popularnie zwane turystycznym najmem krótkoterminowym

a może...
wybierasz
miejsce
na nocleg?

**Sprawdź je w aplikacji
Krakowskie
Obiekty Noclegowe
ekon.um.krakow.pl**

* Świadczenie usług hotelarskich w obiekcie niekategoryzowanym (np. hostelu, apartamencie, pokojach gościnnych), wymaga zgłoszenia obiektu do ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Krakowa.

Pretty konkurs

Tym razem chcemy Państwu zaproponować spektakl „Pretty Woman – The Musical” w Teatrze Variété. Do wygrania są trzy podwójne bilety na spektakl 26 maja o godz. 19.00. Aby wziąć udział w konkursie, należy podać imię i nazwisko głównej bohaterki spektaklu.

Odpowiedzi proszę przesyłać na adres redakcja@um.krakow.pl do 16 maja.

„Porozmawiajmy o Krakowie... w Dzielnicach VIII–XIII” – czas na kolejne debaty z mieszkańcami

Spotkania dla mieszkańców Dzielnicy IX Borek Fałęcki oraz Dzielnicy VIII Dębniki z udziałem zastępców Prezydenta Miasta Krakowa, panów Jerzego Muzyka oraz Andrzeja Kuliga, odbędą się:

w Dzielnicy IX:

- 24 maja – Centrum Sztuki Współczesnej Solvay, ul. Zakopiańska 62,

w Dzielnicy VIII:

- 31 maja – Szkoła Podstawowa nr 25, ul. Komandosów 29,
- 14 czerwca – Klub Tyniec, ul. Dziewiarzy 7.

Spotkania rozpoczynają się o godz. 17.00. Więcej informacji na stronie internetowej: www.obywatelski.krakow.pl.

Nabór do Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego

Chcesz mieć wpływ na politykę Miasta w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi? Spróbuj swoich sił w wyborach do Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Nabór kandydatów trwa do 31 maja.

Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego została powołana po raz pierwszy w 2012 r., aby tworzyć realną i rzeczywistą platformę w zakresie współpracy pomiędzy administracją samorządową a sektorem organizacji pozarządowych na rzecz mieszkańców Krakowa. Pracują w niej przedstawiciele: Urzędu Miasta Krakowa, miejskich jednostek organizacyjnych (cztery osoby), Rady Miasta Krakowa (cztery osoby) i organizacji pozarządowych (osiem osób).

O efektach pracy KRDPK poprzednich kadencji można przeczytać na portalu dla organizacji pozarządowych ngo.krakow.pl.

Kandydat wypełnia formularz zgłoszeniowy, opisując swoje doświadczenie wynikające z działalności w trzecim sektorze, a także swój program działania w KRDPK piątej kadencji. Nie może on również zapomnieć o:

- wyrażeniu zgody na kandydowanie oraz na przetwarzanie danych osobowych do celów związanych z kandydowaniem,
- złożeniu oświadczenia o niekaralności za przestępstwa umyślne,
- wymaganych rekomendacjach – należy załączyć co najmniej trzy rekomendacje innych krakowskich organizacji pozarządowych.

Każda organizacja pozarządowa, która działa na terenie Krakowa, może zgłosić jednego kandydata do KRDPK. Organizacja potwierdza zgłoszenie kandydata na formularzu zgłoszeniowym, zgodnie ze sposobem reprezentacji. Rekomendacja udzielona kandydatowi potwierdzana jest na formularzu zgłoszeniowym, zgodnie ze sposobem reprezentacji.

Szczegółowe informacje na stronie: ngo.krakow.pl, lub pod numerem tel.: 12 616-78-23.

CHODŹ NA POLE!

ODKRYJ, ILE MOŻLIWOŚCI DAJE
CI MIASTO, ŻEBY AKTYWNI
SPĘDZAĆ CZAS

KRAKÓW
W FORMIE

więcej na:

www.krakow.pl

 Kraków

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

oraz

DYREKTORZY
KRAKOWSKICH MUZEÓW
ZAPRASZAJĄ

13 MAJA
2022

N O C

M U Z

E Ó W

KRAKOWSKIE
n o c e

www.krakowskienoce.pl

Partnerzy:

JAZZKULTURA

Partnerzy medialni:

 wyboreza.pl

**RMF
CLASSIC**